

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00281/2024-ERU

V Ostravě dne 11. července 2024

Č. j. 00281-8/2024-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v rozhodném znění (dále jen „energetický zákon“), a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00281/2024-ERU, zahájeném dne 10. ledna 2024 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **AZ Energies s.r.o.**

se sídlem Pardubická 326, Chrudim IV, 537 01 Chrudim, IČO: 067 42 157,

právně zastoupena [redacted] advokátem, ev.č. [redacted]

ve věci podezření ze spáchání čtyř přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost AZ Energies s.r.o., se sídlem Pardubická 326, Chrudim IV, 537 01 Chrudim, IČO: 067 42 157, (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele**, kterého se dopustil tím, že jako prodávající **7 dílčími útoky** v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když:

i. zákazníkovi [redacted] odběrné místo elektřiny [redacted] dne 30. července 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 24. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku elektřiny za podmínek produktové řady „AZ Elektřina POHODA“ (cena silové elektřiny ve výši 17 050 Kč/MWh bez DPH, měsíční poplatek ve výši 99 Kč bez DPH), a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve znění dodatku ze dne 28. února 2022, kterým byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena ve výši [redacted] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [redacted] Kč bez DPH,

ii. zákazníkovi [redacted] odběrné místo plynu [redacted] dne 27. září 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 30. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku plynu, a to tak, že cena plynu bude ve výši 7 250 Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat 145 Kč/MWh bez DPH, a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne

28. prosince 2021, kterou byl sjednán produkt „AZ Plyn POHODA“ s ceníkem „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,

- iii. zákazníkovi [REDACTED] odběrné místo plynu [REDACTED] dne 27. září 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 30. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku plynu, a to tak, že cena plynu bude ve výši 7 250 Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat 145 Kč/MWh bez DPH, a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne 28. prosince 2021, kterou byl sjednán produkt „AZ Plyn POHODA“ s ceníkem „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,
- iv. zákazníkovi [REDACTED] odběrné místo plynu [REDACTED] dne 27. září 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 30. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku plynu, a to tak, že cena plynu bude ve výši 7 250 Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat 145 Kč/MWh bez DPH, a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne 28. prosince 2021, kterou byl sjednán produkt „AZ Plyn POHODA“ s ceníkem „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,
- v. zákazníkovi [REDACTED] odběrné místo elektřiny [REDACTED] dne 20. září 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 24. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku elektřiny za podmínek produktové řady „AZ Elektřina POHODA“ (cena silové elektřiny ve výši 17 050 Kč/MWh bez DPH, měsíční poplatek ve výši 99 Kč bez DPH), a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 15. prosince 2021, kterou byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena elektřiny ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,
- vi. zákazníkovi [REDACTED] odběrné místo plynu [REDACTED] v měsíci říjnu 2021 zaslal oznámení, že s účinností od 15. listopadu 2021 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku plynu, a to tak, že cena plynu bude za podmínek produktové řady „AZ plyn POHODA“ (cena zemního plynu ve výši 2 290 Kč/MWh bez DPH, měsíční poplatek ve výši 149 Kč bez DPH), a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve znění dodatku ze dne 29. října 2020, kterým byl sjednán produkt „AZ Plyn“ s ceníkem „AZ Plyn s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,
- vii. zákazníkovi [REDACTED] odběrné místo plynu [REDACTED] dne 27. července 2022 zaslal oznámení, že s účinností od 1. září 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku plynu, a to tak, že cena plynu bude ve výši 3 300 Kč/MWh bez DPH, měsíční poplatek ve výši 145 Kč bez DPH, a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ve znění dodatku ze dne 29. října 2020, kterým byl sjednán produkt „AZ Plyn“ s ceníkem „AZ Plyn s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDACTED] Kč bez DPH,

čímž účastník řízení, ačkoliv si musel být vědom, že k takové jednostranné změně obsahu závazku není oprávněn, aktivním konáním nesprávně a nepravdivě informoval jednotlivé spotřebitele o existenci svého práva přistoupit k popsané jednostranné změně obsahu závazku a ve spojitosti s tím rovněž o tom, že spotřebitelé mohou buď tuto jednostrannou změnu obsahu závazku spočívající ve změně ceny na cenu výrazně vyšší akceptovat, anebo při nesouhlasu s touto změnou mohou přistoupit k ukončení závazkového vztahu s účastníkem řízení, přičemž tyto informace byly způsobilé vést spotřebitele k rozhodnutí, které by jinak neučinili, neboť měli sjednány produkty s pevnou cenou, kdy obsahem předmětných závazků byla nemožnost provést jednostrannou změnu ceny.

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona a ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli [REDAKCE] odběrné místo elektřiny [REDAKCE] požadoval za období od 1. května 2022 do 8. května 2022 platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu účastník řízení dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal, a to prostřednictvím faktury (daňového dokladu) č. [REDAKCE] vystavené dne 1. června 2022 za období od 5. dubna 2022 do 8. května 2022.

III.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání 4 přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. [REDAKCE] v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona ve spojení s ust. § 15 a ust. § 16 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování“), neprovedl řádné vyúčtování elektřiny/plynu do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, když:

- i. zákazníkovi [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] vystavil vyúčtování dodávek elektřiny za období od 1. července 2022 do 25. října 2022 až dne 5. prosince 2022, ačkoliv měl povinnost jej vystavit po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (27. října 2022) nejpozději dne 11. listopadu 2022,
- ii. zákazníkovi [REDAKCE] pro odběrné místo plynu [REDAKCE] vystavil vyúčtování dodávek plynu za období od 1. července 2022 do 22. listopadu 2022 až dne 5. prosince 2022, ačkoliv měl povinnost jej vystavit po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (9. listopadu 2022) nejpozději dne 24. listopadu 2022,
- iii. zákazníkovi [REDAKCE] pro odběrné místo elektřiny [REDAKCE] na [REDAKCE] vystavil vyúčtování dodávek elektřiny za období od 9. února 2022 do 2. listopadu 2022 až dne 12. prosince 2022, ačkoliv měl povinnost jej vystavit po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (3. listopadu 2022) nejpozději dne 18. listopadu 2022,
- iv. zákazníkovi paní [REDAKCE] odběrné místo elektřiny [REDAKCE] [REDAKCE] vystavil vyúčtování dodávek elektřiny za období od 17. listopadu 2021 do 31. ledna 2022 až dne 14. července 2022, ačkoliv měl povinnost jej vystavit po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (7. února 2022) nejpozději do 22. února 2022.

IV.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. [REDAKCE] v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle ust. § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny“), neboť nezaslal do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace (15. září 2022), která

byla účastníkem řízení posouzena jako oprávněná, rozdíl v platbách zákazníka paní [redacted] odběrné místo elektřiny [redacted] způsobený nesprávným vyúčtováním dodávek elektřiny (faktura – daňový doklad č. [redacted]), když účastník řízení vypořádal rozdíl v platbách až dne 6. ledna 2023, ačkoliv měl povinnost jej vypořádat nejpozději dne 15. října 2022.

V.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s plynem č. [redacted] v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi [redacted] odběrné místo [redacted] na [redacted] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (faktura – daňový doklad č. [redacted], doručené účastníkovi řízení dne 16. března 2022, jelikož účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal až dne 26. dubna 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 31. března 2022.

VI.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. [redacted] v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když dne 13. dubna 2022 v případě odběrného místa [redacted] zákazníka [redacted] v informačním systému společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, Karlín, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318 (dále jen „operátor trhu“), uvedl nepravdivou informaci, že mezi ním a zákazníkem nebyla řádně ukončena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny.

VII.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ukládá **úhrnná pokuta ve výši:**

400 000 Kč (slovy: čtyři sta tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17924.

VIII.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17924.

IX.

Správní řízení vedené s účastníkem řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když zákazníkovi [redacted] odběrné místo elektřiny [redacted] na adrese [redacted], dne 27. září 2022

zaslal oznámení, že s účinností od 28. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku elektřiny, a to tak, že cena elektřiny bude ve výši 17 350 Kč/MWh bez DPH vysoký i nízký tarif a stálý měsíční plat 99 Kč/MWh bez DPH, a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 2 energetického zákona, a to i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 16 prosince 2021, kterou byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“, v rámci něhož byla sjednána individuální pevná cena elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH a měsíční poplatek [REDAKCE] Kč bez DPH, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky **zastavuje**, neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

X.

Správní řízení vedené s účastníkem řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku neboť po spotřebiteli [REDAKCE] odběrné místo [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“), požadoval za období od 15. listopadu 2021 do 3. prosince 2021 platbu za sdružené služby dodávky plynu, které mu účastník řízení dodal, i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal, a to prostřednictvím faktury (daňového dokladu) č. [REDAKCE] ze dne 21. prosince 2021 vystaveného za období od 4. června 2021 do 3. prosince 2021, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky **zastavuje**, neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „správní orgán“) provedených pod sp. zn. 18154/2022-ERU, sp. zn. 18099/2022-ERU a sp. zn. 00611/2023-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona a dále porušení ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.
- [2] V rámci šetření správního orgánu provedených pod sp. zn. 17324/2022-ERU a sp. zn. 14452/2022-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona.
- [3] V rámci šetření správního orgánu provedeného pod sp. zn. 03764/2023-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona a dále ust. § 30 odst. 2 písm. d) téhož zákona.
- [4] V rámci šetření správního orgánu provedeného pod sp. zn. 05633/2023-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona.
- [5] V rámci šetření správního orgánu provedeného pod sp. zn. 15129/2021-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona a dále ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu.
- [6] V rámci šetření správního orgánu provedeného pod sp. zn. 14294/2022-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu.

II. Průběh správního řízení

- [7] Dne 5. ledna 2024 vložil správní orgán do spisu sp. zn. OSR-00281/2024-ERU Záznamem o vložení č. j. 00281-2/2024-ERU spisy šetření sp. zn. 18154/2022-ERU, sp. zn. 18099/2022-ERU, sp. zn. 00611/2023-ERU, sp. zn. 17324/2022-ERU, sp. zn. 03764/2023-ERU, sp. zn. 14452/2022-ERU, 05633/2023-ERU, sp. zn. 15129/2021-ERU a sp. zn. 14294/2022-ERU.
- [8] Dne 9. ledna 2024 správní orgán zaslal účastníkovi řízení Oznámení o zahájení správního řízení, č. j. 00281-3/2024-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 10. ledna 2024.
- [9] Dne 21. února 2024 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení č. j. 00281-6/2024-ERU.
- [10] Dne 22. května 2024 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti se vyjádřit k podkladům rozhodnutí a doložit aktuální majetkové poměry č. j. 00281-7/2024-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne.
- [11] Účastník řízení se dále nevyjádřil.
- [12] Správní orgán dále na základě posouzení průběhu správního řízení dospěl k závěru, že jednání účastníka řízení v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, tedy pozdní provedení vyúčtování dodávek energií, je vhodnější kvalifikovat, jakožto čtyři samostatné přestupky, nikoliv jeden pokračující přestupek složený ze čtyř dílčích útoků. Správní orgán k takovému závěru dospěl zejména s ohledem na nízký počet dílčích útoků. Správní orgán zároveň podotýká, že se jedná pouze o formální úpravu, která nemá vliv na posouzení samotného jednání ani uloženou výši pokuty.
- [13] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [14] Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. [REDAKCE] s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 15. března 2018 a držitelem licence na obchod s plynem č. [REDAKCE] s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 15. března 2018.

III. I. Spis šetření sp. zn. 18154/2022-ERU – odběrné místo [REDAKCE]

- [15] Ze spisu šetření vyplývá, že zákazník [REDAKCE] uzavřel se společností CORASTA s.r.o., se sídlem Pod pekárny 878/2, 190 00 Praha, IČO: 290 01 871 (dále jen „CORASTA s.r.o.“), Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] Z podnětu [REDAKCE] (č. j. 18154-1/2022-ERU) bylo zjištěno, že na základě postoupení portfolia zákazníků mezi společností CORASTA s.r.o. a účastníkem řízení se stal ode dne 4. listopadu 2021 zákazníkem účastníka řízení. Tato skutečnost také vyplynula z výpisu systému operátora trhu (č. j. 18154-2/2022-ERU) v rámci, něhož je ode dne 3. května 2020 do 3. listopadu 2021 uveden, jako dodavatel společnost CORASTA s.r.o. a počínaje dnem 4. listopadu 2021 účastník řízení. Dne 28. února 2022 uzavřel zákazník s účastníkem řízení Dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny. Dodatkem byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“ s účinností ode dne 15. listopadu 2021, na dobu 26 měsíců. Z uzavřeného dodatku vyplývá, že cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednán smlouvou a je její přílohou. Po skončení platnosti

individuálního ujednání dochází k účtování ceny podle platného ceníku účastníka řízení. Dodatek dále výslovně uvádí, že odchýlná ujednání v něm uvedená mají přednost před Obchodními podmínkami.

- [16] Z ceníku elektřiny – „AZ Elektřina POHODA s individuálním ujednáním“, s účinností od 15. listopadu 2021 vyplývá, že prvním dnem od skončení platnosti individuálního ujednání bude cena elektřiny účtována podle platného ceníku produktu „AZ Elektřina POHODA“. Cena sjednaná v rámci dodatku mezi účastníkem řízení a zákazníkem byla pro distribuční sazbu D26d ve výši [REDACTED] Kč/MWh a stálý měsíční plat [REDACTED] Kč to vše bez DPH. Platnost předmětného ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023.
- [17] Oznámením ze dne 20. září 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že s účinností od 24. října 2022 zvyšuje cenu za dodávku elektřiny/plynu, a to s odkazem na čl. IV. odst. 2 Všeobecných obchodních podmínek (dále také jako „VOP“). Čl. IV. odst. 2 Všeobecných obchodních podmínek účinných od 15. září 2020 uvádí, že „Konečná cena plynu/elektřiny může být AZ jednostranně upravena změnou Ceníku s tím, že v případě zvýšení ceny za plyn a/nebo ceny za elektřinu musí být tato změna Zákazníkovi ze strany AZ oznámena ve smyslu § 1a odst. S energetického zákona nejméně 30 dní přede dnem nabytí účinnosti nového Ceníku zveřejněném prostřednictvím webových stránek AZ. Toto oznámení se pokládá za návrh změny konečné ceny plynu/elektřiny a musí v něm být určeno datum, od něhož je tato změna účinná.“. Součástí oznámení o změně ceny byl také aktualizovaný ceník elektřiny a plynu a formulář pro odstoupení od smlouvy z důvodu nesouhlasu se zvýšením cen.
- [18] Dne 5. prosince 2022 vystavil účastník řízení fakturu č. [REDACTED] za období od 1. července 2022 do 25. října 2022 s přeplatkem ve výši 16 402 Kč, v rámci níž byla účtována cena za dodávku elektřiny ve výši [REDACTED] Kč/MWh v období od 1. července 2022 do 23. října 2022 a od 24. října 2022 do 25. října 2022 v částce 17 050 Kč/MWh. Součástí faktury byl také předpis záloh se splatností od 15. prosince 2022 do 15. listopadu 2023. Počínaje měsícem leden 2023 byla výše zálohy stanovena na částku 24 180 Kč. Z podkladů operátora trhu (č. j. 18154-6/2022-ERU) dále vyplynulo, že údaje z měření za dané zúčtovací období byly účastníkovi řízení zpřístupněny dne 27. října 2022. Vyúčtování dodávky elektřiny bylo účastníkem řízení vystaveno až dne 5. prosince 2022.

III. II. Spis šetření sp. zn. 18099/2022-ERU – odběrná místa [REDACTED]

- [19] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 28. prosince 2021 uzavřel zákazník [REDACTED] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu pro odběrná místa [REDACTED] na adrese [REDACTED] na téže adrese a [REDACTED] na adrese [REDACTED]. Smlouvou byl sjednán produkt „AZ Plyn POHODA“ s ceníkem „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“. Smlouva byla uzavřena na dobu 24 měsíců od data účinnosti s automatickou prolongací o 24 měsíců. Z uzavřené smlouvy vyplývá, že cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednán smlouvou a je její přílohou. Po skončení platnosti individuálního ujednání dochází k účtování ceny podle platného ceníku účastníka řízení. Smlouva dále výslovně uvádí, že odchýlná ujednání v ní uvedená mají přednost před Obchodními podmínkami.
- [20] Z ceníku plynu – „AZ plyn POHODA s Individuálním ujednáním“, s účinností od 15. listopadu 2021 vyplývá, že prvním dnem od skončení platnosti individuálního ujednání bude cena plynu účtován podle platného ceníku produktu „AZ Plyn POHODA“. Cena sjednaná v rámci smlouvy mezi účastníkem řízení a zákazníkem byla pro všechna odběrná místa ve výši [REDACTED] Kč/MWh a stálý měsíční plat [REDACTED] Kč to vše bez DPH. Platnost předmětného ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023.
- [21] Oznámeními ze dne 27. září 2022 (zaslána pro všechna výše uvedená odběrná místa plynu zákazníka) sdělil účastník řízení zákazníkovi, že s účinností od 30. října 2022 zvyšuje cenu za dodávku elektřiny/plynu, a to s odkazem na čl. IV. odst. 2 VOP. Čl. IV. odst. 2 VOP účinných od 15. září 2020 uvádí, že „Konečná cena plynu/elektřiny může být AZ jednostranně upravena změnou Ceníku s tím, že v případě zvýšení ceny za plyn a/nebo ceny za elektřinu musí být tato změna Zákazníkovi ze strany AZ oznámena ve smyslu § 1a odst. S energetického zákona nejméně 30 dní přede dnem nabytí účinnosti

nového Ceníku zveřejněném prostřednictvím webových stránek AZ. Toto oznámení se pokládá za návrh změny konečné ceny plynu/elektriny a musí v něm být určeno datum, od něhož je tato změna účinná.“

- [22] V rámci předmětných oznámení o změně ceny byla uvedena nová cena zemního plynu ve výši 7 250 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 145 Kč/měsíc. Součástí oznámení o změně ceny byly VOP a formulář pro odstoupení od smlouvy z důvodu nesouhlasu se zvýšením cen.
- [23] Dne 12. října 2022 (v případě odběrného místa [REDAKCE]) a dále dne 15. října 2022 (zbylá odběrná místa) zaslal právní zástupce zákazníka účastníkovi řízení sdělení, že s ohledem na sjednanou pevnou cenu za dodávku zemního plynu zákazník nesouhlasí s oznámením o zvýšení cen a trvá na dodržení smluvních závazků účastníka řízení.
- [24] V rámci vedeného šetření byla doložena faktura za sdružené služby dodávky zemního plynu č. [REDAKCE] ze dne 5. prosince 2022 pro odběrné místo [REDAKCE] za období od 1. července 2022 do 7. listopadu 2022, s přeplatkem 2 466 Kč a cenou zemního plynu ve výši [REDAKCE] Kč/MWh do 23. října 2022, s cenou 3 300 Kč/MWh do 27. října 2022 a cenou 7 250 Kč/MWh do 7. listopadu 2022. Dále byla doložena faktura za sdružené služby dodávky zemního plynu č. [REDAKCE] ze dne 2. prosince 2022 pro odběrné místo [REDAKCE] za období od 1. července 2022 do 10. listopadu 2022, s nedoplatkem 5 311 Kč a cenou zemního plynu ve výši [REDAKCE] Kč/MWh do 23. října 2022, s cenou 3 300 Kč/MWh do 27. října 2022 a cenou 7 250 Kč/MWh do 10. listopadu 2022.
- [25] Z podkladů operátora trhu (č. j. 18099-7/2022-ERU) dále vyplynulo, že v případě vyúčtování č. [REDAKCE] byly údaje z měření za dané zúčtovací období účastníkovi řízení zpřístupněny dne 14. listopadu 2022. Vyúčtování dodávky plynu bylo účastníkem řízení vystaveno až dne 2. prosince 2022. V případě vyúčtování č. [REDAKCE] byly údaje z měření za dané zúčtovací období účastníkovi řízení zpřístupněny dne 9. listopadu 2022. Vyúčtování dodávky plynu bylo účastníkem řízení vystaveno až dne 5. prosince 2022

III. III. Spis šetření sp. zn. 00611/2023-ERU – odběrné místo pana [REDAKCE]

- [26] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 16. prosince 2021 uzavřel zákazník [REDAKCE] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky elektriny pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Zákazník je v rámci uzavřené smlouvy identifikován jak datem narození, tak pomocí IČO: [REDAKCE]. Smlouvou byl sjednán produkt „AZ Elektrina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektrina POHODA s Individuálním ujednáním“. Smlouva byla uzavřena na dobu 24 měsíců od data účinnosti s automatickou prologací o 24 měsíců. Z uzavřené smlouvy vyplývá, že cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednán smlouvou a je její přílohou. Po skončení platnosti individuálního ujednání dochází k účtování ceny podle platného ceníku účastníka řízení. Smlouva dále výslovně uvádí, že odchýlná ujednání v ní uvedená mají přednost před Obchodními podmínkami.
- [27] Z ceníku elektriny – „AZ Elektrina POHODA s individuálním ujednáním“, s účinností od 15. listopadu 2021 vyplývá, že prvním dnem od skončení platnosti individuálního ujednání bude cena elektriny účtována podle platného ceníku produktu „AZ Elektrina POHODA“. Cena sjednaná v rámci dodatku mezi účastníkem řízení a zákazníkem byla pro distribuční sazbu C02d ve výši [REDAKCE] Kč/MWh a stálý měsíční plat [REDAKCE] Kč/měsíc to vše bez DPH. Platnost předmětného ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023.
- [28] Oznámením ze dne 27. září 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že s účinností od 28. října 2022 zvyšuje cenu za dodávku elektriny/plynu, a to s odkazem na čl. IV. odst. 2 VOP. Čl. IV. odst. 2 VOP účinných od 15. září 2020 uvádí, že „Konečná cena plynu/elektriny může být AZ jednostranně upravena změnou Ceníku s tím, že v případě zvýšení ceny za plyn a/nebo ceny za elektrinu musí být tato změna Zákazníkovi ze strany AZ oznámena ve smyslu § 1a odst. S energetického zákona nejméně 30 dní přede dnem nabytí účinnosti nového Ceníku zveřejněném prostřednictvím webových stránek AZ. Toto

oznámení se pokládá za návrh změny konečné ceny plynu/elektřiny a musí v něm být určeno datum, od něhož je tato změna účinná.“. Součástí oznámení o změně ceny byl také formulář pro odstoupení od smlouvy z důvodu nesouhlasu se zvýšením cen a obchodní podmínky. Nová cena elektřiny byla účastníkem řízení stanovena na částku 17 350Kč/MWh a stálý měsíční plat 99 Kč.

- [29] Dne 12. prosince 2022 vystavil účastník řízení fakturu č. [REDAKCE] za období od 9. února 2022 do 2. listopadu 2022 s nedoplatkem ve výši 48 919 Kč, v rámci níž byla účtována cena za dodávku elektřiny ve výši 3 900 Kč/MWh v období do 30. června 2022, částka ve výši 5 900 Kč/MWh do 31. srpna 2022, částka 7 350 Kč/MWh do 27. října 2022 a částka ve výši 17 350 Kč/MWh do 2. listopadu 2022.
- [30] Z podkladů operátora trhu (č. j. 00611-5/2023-ERU) dále vyplynulo, že údaje z měření za dané zúčtovací období byly účastníkovi řízení zpřístupněny dne 3. listopadu 2022. Vyúčtování dodávky elektřiny bylo účastníkem řízení vystaveno až dne 12. prosince 2022.

III. IV. Spis šetření sp. zn. 17324/2022-ERU – odběrné místo [REDAKCE]

- [31] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 15. prosince 2021 uzavřel zákazník [REDAKCE] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Smlouvou byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“. Smlouva byla uzavřena na dobu 24 měsíců od data účinnosti s automatickou prolongací o 24 měsíců. Z uzavřené smlouvy vyplývá, že cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednán smlouvou a je její přílohou. Po skončení platnosti individuálního ujednání dochází k účtování ceny podle platného ceníku účastníka řízení. Smlouva dále výslovně uvádí, že odchylná ujednání v ní uvedená mají přednost před Obchodními podmínkami.
- [32] Z ceníku elektřiny – „AZ Elektřina POHODA s individuálním ujednáním“, s účinností od 15. listopadu 2021 vyplývá, že prvním dnem od skončení platnosti individuálního ujednání bude cena elektřiny účtována podle platného ceníku produktu „AZ Elektřina POHODA“. Cena sjednaná v rámci dodatku mezi účastníkem řízení a zákazníkem byla pro distribuční sazbu D25d ve výši [REDAKCE] Kč/MWh a stálý měsíční plat [REDAKCE] Kč/měsíc to vše bez DPH. Platnost předmětného ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023.
- [33] Oznámením ze dne 20. září 2022 sdělil účastník řízení zákazníkovi, že s účinností od 24. října 2022 zvyšuje cenu za dodávku elektřiny/plynu, a to s odkazem na čl. IV. odst. 2 VOP. Čl. IV. odst. 2 VOP účinných od 15. září 2020 uvádí, že „Konečná cena plynu/elektřiny může být AZ jednostranně upravena změnou Ceníku s tím, že v případě zvýšení ceny za plyn a/nebo ceny za elektřinu musí být tato změna Zákazníkovi ze strany AZ oznámena ve smyslu § 1a odst. 1 energetického zákona nejméně 30 dní přede dnem nabytí účinnosti nového Ceníku zveřejněném prostřednictvím webových stránek AZ. Toto oznámení se pokládá za návrh změny konečné ceny plynu/elektřiny a musí v něm být určeno datum, od něhož je tato změna účinná.“. Součástí oznámení o změně ceny byl také formulář pro odstoupení od smlouvy z důvodu nesouhlasu se zvýšením cen a aktualizovaný ceník. Nová cena elektřiny byla účastníkem řízení stanovena na částku 17 050Kč/MWh a stálý měsíční plat 99 Kč.

III. V. Spis šetření sp. zn. 14452/2022-ERU – odběrné místo [REDAKCE]

- [34] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 21. února 2019 uzavřel zákazník [REDAKCE] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] ve znění dodatku ze dne 29. října 2020. Smlouvou byl sjednán produkt AZ Plyn s ceníkem AZ Plyn s Individuálním ujednáním. Z uzavřené smlouvy vyplývá, že cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednán smlouvou a je její přílohou. Po skončení platnosti individuálního ujednání dochází k účtování ceny podle platného ceníku účastníka řízení. Smlouva dále výslovně uvádí, že odchylná ujednání v ní uvedená mají přednost před Obchodními podmínkami. Smlouva byla dodatkem prodloužena na dobu 36 měsíců.

- [35] Z ceníku plynu – „AZ Plyn s individuálním cenovým ujednáním“ vyplývá, že prvním dnem od skončení platnosti individuálního ujednání bude cena plynu účtována podle platného ceníku produktu „AZ Plyn“, jehož podmínky se řídí VOP. Cena za odebraný plyn byla v souladu s ceníkem ve výši [REDACTED] Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši [REDACTED] Kč/měsíc to vše bez DPH. Platnost předmětného ujednání o ceně byla uvedena do 31. října 2023.
- [36] Oznámením z října 2021 (č. j. 14452-9/2022-ERU) sdělil účastník řízení zákazníkovi, že s účinností od 15. listopadu 2021 zvyšuje cenu za dodávku zemního plynu, a to s ohledem na nárůst cen zemního plynu na velkoobchodních trzích. Přílohou předmětného oznámení byl nový ceník, obchodní podmínky a poučení o právu na odstoupení od uzavřené smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona. Zákazník byl dále informován, že k 14. listopadu 2021 zanikají dosavadní produktové řady a zákazníci budou převedeni do produktové řady „AZ Plyn POHODA“.
- [37] Účastník řízení oznámením ze dne 27. července 2022 sdělil zákazníkovi, že od 1. září 2022 dojde ke zvýšení ceny zemního plynu na částku 3 300 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 145 Kč/měsíc. Dále zákazníka poučil o možnosti odstoupení od smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 4 energetického zákona.
- [38] Zákazník na předmětné oznámení o zvýšení ceny ze dne 27. července 2022 reagoval přípisem ze dne 12. srpna 2022 v rámci něhož nesouhlasil s neoprávněným zvýšením ceny zemního plynu a trval na ceně dle individuálního ujednání vyplývajícího ze smlouvy. Účastník řízení reagoval sdělením, že není schopen nést náklady spojené s dotováním dříve sjednaných cen, a to s ohledem na situaci na velkoobchodním trhu.
- [39] Dne 20. dubna 2022 vystavil účastník řízení fakturu č. [REDACTED] za období od 15. dubna 2021 do 14. dubna 2022 s nedoplatkem ve výši 47 714 Kč z níž vyplývá, že do 14. listopadu 2021 byla účtována cena zemního plynu ve výši [REDACTED] Kč/MWh a dále do 14. dubna 2022 ve výši 2 290 Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 149 Kč/měsíc. Účastník řízení dále vystavil dne 15. listopadu 2022 fakturu č. [REDACTED] za období od 15. dubna 2022 do 29. října 2022 s přeplatkem ve výši 18 285 Kč, z níž vyplývá, že do 30. června 2022 byla účtována cena dodávky plynu ve výši 2 290 Kč/MWh, do 31. srpna 2022 ve výši 2 990 Kč/MWh, do 27. října 2022 ve výši 3 300 Kč/MWh a do 29. října 2022 ve výši 7 250 Kč/MWh.

III. VI. Spis šetření sp. zn. 03764/2023-ERU – odběrné místo [REDACTED]

- [40] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 25. listopadu 2020 uzavřel zákazník [REDACTED] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo [REDACTED] na adrese [REDACTED]. Smlouva byla sjednána na dobu určitou 36 měsíců od data účinnosti s produktovou řadou „AZ Elektřina Plus“.
- [41] Dne 14. července 2022 vystavil účastník řízení fakturu č. [REDACTED] za období od 17. listopadu 2021 do 31. ledna 2022 s nedoplatkem ve výši 8 804 Kč. Operátor trhu dne 7. února 2022 zpřístupnil v informačním systému operátora trhu údaje z odečtu měřidla ke dni 31. ledna 2022. Účastník řízení tak měl v souladu s vyhláškou o vyúčtování vystavit fakturu do 15 kalendářních dnů, tedy nejpozději do dne 22. února 2022.
- [42] Dne 15. září 2022 podal zákazník u účastníka řízení reklamaci vyúčtování č. [REDACTED] z důvodu chybného vyúčtování ceny elektřiny.
- [43] Dne 27. září 2022 zaslal účastník řízení zákazníkovi písemné vyřízení reklamacie a vystavil opravný daňový doklad č. [REDACTED] s dobropisem na částku ve výši 3 371 Kč. Vyúčtovaný přeplatek byl zákazníkovi zaslán až dne 6. ledna 2023.

III. VII. Spis šetření sp. zn. 05633/2023-ERU – odběrné místo [REDACTED]

- [44] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 23. října 2017 uzavřel zákazník [REDACTED] se společností Blue-Gas s.r.o., se sídlem Hornokřčská 569/44, Krč, 140 00 Praha 4, IČO: 242 85 137 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED] pro odběrné místo plynu [REDACTED] na adrese [REDACTED]. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou s 3 měsíční výpovědní lhůtou. Přípisem z října 2021 oznámila společnost Blue-Gas s.r.o., že s ohledem na dění na trhu bude ukončovat prodej plynu do odběrného místa zákazníka a s ohledem na odštěpení části závodu, bude novým dodavatelem plynu účastník řízení. Následně dne 15. listopadu 2021 vystavila společnost Blue-Gas s.r.o. mimořádný daňový doklad č. [REDACTED] za období od 6. května 2021 do 31. října 2021.
- [45] Dne 3. března 2022 vystavil účastník řízení zákazníkovi fakturu č. [REDACTED] za období od 1. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021 s nedoplatkem ve výši 2 949 Kč. Dne 4. března 2022 vystavil účastník řízení opravné vyúčtování č. [REDACTED] za období od 1. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021 s přeplatkem 4 299 Kč.
- [46] Dne 16. března 2022 zákazník reklamoval vystavené vyúčtování dodávky plynu č. [REDACTED] a dále opravné vyúčtování č. [REDACTED].
- [47] Účastník řízení písemně vyřídil podanou reklamaci ze dne 16. března 2022 až dne 26. dubna 2022.

III. VIII. Spis šetření sp. zn. 15129/2021-ERU – odběrné místo [REDACTED]

- [48] Ze spisu šetření vyplývá, že zákazník [REDACTED] uzavřel dne 12. dubna 2018 se společností CORASTA s.r.o. Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, pro odběrné místo [REDACTED] na adrese [REDACTED]. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou do 30. dubna 2020 s automatickou prolongací o 24 měsíců, a to i opakovaně. Ukončení smlouvy ve sjednaném termínu, bez prolongace, bylo možné na základě písemného oznámení zákazníka, že trvá na ukončení smlouvy k sjednanému termínu, a to ve lhůtě nejméně 3 měsíců před termínem ukončení smlouvy. Na základě postoupení portfolia zákazníků mezi společností CORASTA s.r.o. a účastníkem řízení se zákazník stal ode dne 3. listopadu 2021 zákazníkem účastníka řízení.
- [49] Dne 28. února 2021 uzavřel zákazník se společností E.ON Energie, a.s., se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 78 201, Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny týkající se odběrného místa zákazníka s předpokládaným termínem zahájení dodávky od 1. května 2022.
- [50] Dne 8. listopadu 2021 zaslal zákazník v reakci na oznámení o zvýšení ceny plynu, doručené zákazníkovi začátkem měsíce listopadu 2021, účastníkovi řízení e-mail, jehož obsahem byla výpověď smlouvy, respektive oznámení zákazníka, že trvá na ukončení platnosti smlouvy k sjednanému termínu (v souladu s podmínkami společnosti CORASTA s.r.o.), a to ke dni 30. dubna 2022, přičemž od 1. května 2022 má být jeho novým dodavatelem společnost E.ON Energie, a.s. Dále zákazník uvedl, že v případě možného dřívějšího převzetí společností E.ON. Energie, a.s. doufá, že mu bude dřívější odchod účastníkem řízení umožněn. Účastník řízení reagoval přípisem z téhož dne, v němž uvedl, že smlouva je uzavřena na dobu určitou do 30. dubna 2022 a dřívější ukončení tak není možné. Pokud ale zákazník nesouhlasí se zvýšením ceny, může od smlouvy v souladu s energetickým zákonem odstoupit. Zákazník na sdělení dále nereagoval.
- [51] Dne 27. ledna 2022 zaslala společnost E.ON. Energie, a.s. účastníkovi řízení e-mail s hromadnými výpověďmi zákazníků, jenž obsahoval také odběrné místo zákazníka s požadavkem na ukončení ke dni 30. dubna 2022.
- [52] Dne 12. února 2022 zaslal účastník řízení společnosti E.ON. Energie, a.s. akceptaci ukončení smluvního vztahu se zákazníkem.

- [53] Dne 13. dubna 2022 založila společnost E.ON. Energie, a.s. v systému operátora trhu požadavek na změnu dodavatele. Téhož dne účastník řízení zadal do systému operátora trhu požadavek o pozastavení předmětné změny, jelikož smlouva nebyla dle jeho tvrzení řádně ukončena. V rámci vedeného šetření účastník řízení k odeslané žádosti o pozastavení změny dodavatele uvedl, že pozastavení bylo odesláno automaticky systémem, jelikož tento neevidoval akceptovanou výpověď.
- [54] Dne 14. dubna 2022 reagovala společnost E.ON. Energie, a.s. na postup účastníka řízení e-mailem, v rámci něhož upozornila na jeho akceptaci podané výpovědi ke dni 30. dubna 2022.
- [55] Účastník řízení reagoval dne 23. dubna 2022 sdělením, že si společnost E.ON. Energie, a.s. může požádat o změnu dodavatele znova k nejbližšímu možnému termínu.
- [56] Dne 25. dubna 2022 založila společnost E.ON. Energie, a.s. v systému operátora trhu novou žádost o změnu dodavatele s požadovaným termínem zahájení dodávky dne 9. května 2022.
- [57] Dne 8. května 2022 ukončil účastník řízení dodávku plynu do odběrného místa zákazníka.
- [58] Dne 1. června 2022 vystavil účastník řízení zákazníkovi konečnou fakturu č. [REDAKCE] za období od 5. dubna 2022 do 8. května 2022. Platnost uzavřené smlouvy byla do 30. dubna 2022.

III. IX. Spis šetření sp. zn. 14294/2022-ERU – odběrné místo [REDAKCE]

- [59] Ze spisu šetření vyplývá, že dne 20. listopadu 2020 uzavřel zákazník [REDAKCE] s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE]. Smlouva byla sjednána na dobu určitou 36 měsíců od data účinnosti s produktovou řadou „AZ Plyn“.
- [60] V měsíci říjnu 2021 (č. j. 14294-4/2022-ERU) oznámil účastník řízení zákazníkovi zvýšení ceny plynu, a to s účinností od 15. listopadu 2021 a dále jej poučil o možnosti odstoupení od smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona.
- [61] Zákazník dne 5. listopadu 2021 zaslal účastníkovi řízení odstoupení od smlouvy, které bylo následně účastníkem řízení akceptováno.
- [62] Z výpisu z informačního systému operátora (č. j. 14294-7/2022-ERU) vyplynulo, že účastník řízení nezaslal požadavek na zkrácení dodávek energie do odběrného místa zákazníka a dodával plyn až do 3. prosince 2021.
- [63] Dne 21. prosince 2021 vystavil účastník řízení mimořádné vyúčtování č. [REDAKCE] za období od 4. června 2021 do 3. prosince 2021. Platnost smlouvy byla uvedena do 30. listopadu 2021.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [64] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [65] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [66] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, zákon o ochraně spotřebitele a energetický zákon. Zákon o odpovědnosti za přestupky byl naposledy novelizován s účinností od 1. ledna 2024. Zákon o ochraně spotřebitele byl naposledy novelizován s účinností od 22. května 2024. Energetický zákon byl naposledy novelizován s účinností od 1. dubna 2024.
- [67] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, zákona o ochraně spotřebitele a energetického zákona a jejich novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Ke změně došlo ve vztahu k ust. § 11a odst. 5 a 6 energetického zákona. Znění energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2021 v § 11a odst. 5 bylo následující „Zvýší-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny nebo výrobu plynu cenu za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změní-li jiné smluvní podmínky, je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. To neplatí, pokud držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny nebo změnu jiných smluvních podmínek nejpozději třicátý den přede dnem jejich účinnosti a současně zákazníka poučí o jeho právu na odstoupení od smlouvy. V takovém případě je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy nejpozději desátý den přede dnem zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Právo na odstoupení od smlouvy podle tohoto odstavce zákazníkovi nevzniká v případě zvýšení regulované složky ceny, daní a poplatků, a dále v případě změny jiných smluvních podmínek v nezbytném rozsahu z důvodu zajištění souladu s obecně závazným právním předpisem.“ Dle odst. 6 předmětného ustanovení „Odstoupení podle odstavce 3 je účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno příslušnému držiteli licence, neurčí-li zákazník pozdější den účinnosti odstoupení. Uplatnění práva na odstoupení nesmí být spojeno s žádnými finančními nároky vůči zákazníkovi. Odstoupení, které bylo uskutečněno do 3 měsíců od účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek a méně než 10 dnů před koncem daného měsíce, je účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém bylo odstoupení doručeno příslušnému držiteli licence.“ (zde správní orgán podotýká, že v rámci předmětného ustanovení je chybně uveden odkaz na odstavec, kdy má být uveden odst. 5 předmětného ustanovení). Ke změně dále došlo v rámci ust. § 91 energetického zákona. Ve znění účinném do 26. června 2022 obsahovalo úpravu výše pokuty ust. § 91 odst. 14 energetického zákona, přičemž v současné době je úprava obsažena v odst. 16 téhož ustanovení.
- [68] Obsahová totožnost stanovených povinností ve výše uvedených případech zůstala zachována. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

Zákon o ochraně spotřebitele

- [69] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [70] Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě.
- [71] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika

podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.

- [72] Podle písm. f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [73] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [74] Podle ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [75] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).
- [76] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [77] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [78] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nespĺňuje kritéria žádná ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika napĺňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [79] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika napĺňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí

či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

Energetický zákon a související předpisy

- [80] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že nesplní některou z povinností podle ust. § 11 odst. 1 až 4 téhož zákona.
- [81] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen bezplatně vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství a poskytovat bezplatně informace o vyúčtování dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice a dodávek tepelné energie.
- [82] Náležitosti vyúčtování dodávek elektřiny, plynu a souvisejících služeb v elektroenergetice a v plynárenství v dotčeném období upravovala vyhláška o vyúčtování.
- [83] Podle ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování *„Obchodník s elektřinou nebo výrobce elektřiny provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění...“*.
- [84] Podle ust. § 15 odst. 4 vyhlášky o vyúčtování *„Obchodník s elektřinou nebo výrobce elektřiny provede bezplatně mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, pokud zákazník ukončil odběr elektřiny v odběrném místě nebo změnil obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny. V případě zákazníka, jehož odběrné elektrické zařízení je připojeno do sítě vysokého nebo velmi vysokého napětí, se bezplatně mimořádné vyúčtování podle věty první provede do 15 dnů od konce měsíce, ve kterém dochází k uskutečnění zdanitelného plnění.“*.
- [85] Podle ust. § 16 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování *„Obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění...“*.
- [86] Podle ust. § 16 odst. 4 vyhlášky o vyúčtování *„Obchodník s plynem nebo výrobce plynu provede bezplatně mimořádné vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, pokud zákazník ukončil odběr plynu v odběrném místě nebo změnil obchodníka s plynem nebo výrobce plynu. V případě zákazníka kategorie střední odběratel a velkoodběratel se bezplatně mimořádné vyúčtování podle věty první provede do 15 dnů od konce měsíce, ve kterém dochází k uskutečnění zdanitelného plnění.“*.
- [87] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.
- [88] Podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat ERÚ úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [89] Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady, a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb stanoví vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb.
- [90] Podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.

- [91] Podle ust. § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním nebo měřením dodávek elektřiny, a to do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle písmene a) posouzena jako oprávněná; je-li vypořádání plateb provedeno prostřednictvím provozovatele poštovní služby, považuje se lhůta za splněnou, je-li v této lhůtě provozovatelem distribuční soustavy příslušná částka ve prospěch dodavatele, dodavatele sdružené služby nebo zákazníka poukázána.
- [92] Podle ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost ERÚ předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s elektřinou uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny).
- [93] Ust. § 33 odst. 1 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou v rozhodném znění stanoví, že podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele je smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi účastníkem trhu s elektřinou a novým dodavatelem.
- [94] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.
- [95] Podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona je obchodník s plynem povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat ERÚ úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [96] Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady, a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb stanoví vyhláška o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb.
- [97] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [98] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním nebo měřením dodávek plynu, a to do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle písmene a) posouzena jako oprávněná; je-li vypořádání plateb provedeno prostřednictvím provozovatele poštovní služby, považuje se lhůta za splněnou, je-li v této lhůtě provozovatelem distribuční soustavy příslušná částka ve prospěch dodavatele, dodavatele sdružené služby nebo zákazníka poukázána.

IV. III. Právní posouzení skutků

IV. III. I. Nekalé obchodní praktiky (výrok I.)

- [99] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny/plynu, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, kdy účastník řízení nejen že dodává zákazníkům elektřinu/plynu, ale také zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny/plynu a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkům vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.

- [100] V rámci správního řízení bylo dále zjištěno, že zákazníci jsou nepodnikající fyzické osoby, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje ze skutečnosti, že ve smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu není u zákazníků (s výjimkou [REDACTED]) uvedeno IČO, ale data narození. Zákazníci tak naplňují definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Právní posouzení cenového ujednání

Spotřebitel [REDACTED]

- [101] Spotřebitel [REDACTED] měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve znění dodatku ze dne 28. února 2022 za podmínek produktové řady „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“.
- [102] Správní orgán se zabýval otázkou způsobu sjednání výše ceny za sdružené služby dodávky elektřiny se zákazníkem, přičemž dospěl k závěru, že cena byla sjednána jako cena pevná, a to pro období stanovené v rámci ceníku produktové řady. V předmětném ceníku je uvedeno, že „*Počínaje prvním dnem po skončení platnosti tohoto individuálního ujednání bude cena elektřiny účtována dle platného ceníku produktu AZ Elektřina POHODA. AZ Elektřina POHODA a AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami společnosti AZ Energies s.r.o.*“. Platnost ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023. Z dodatku ke smlouvě dále vyplývá přednost ujednání dodatku před obchodními podmínkami, přičemž i zde je uvedeno, že „*ceny za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednaný smlouvou a je přílohou této smlouvy*“.
- [103] Z jednotlivých podkladů tak vyplývá, že v rámci produktové řady „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“ byla cena za dodávku elektřiny stanovena v rámci ceníku, který byl přílohou předmětné smlouvy. V rámci daného ceníku byla výslovně uvedena doba platnosti předmětných ujednání se sdělením, že po skončení jeho platnosti dojde k přechodu na jiný ceník účastníka řízení.
- [104] I přes absenci výslovného označení ceny jako „pevné“ nebo „fixní“ lze podle správního orgánu dojít k závěru, že vzhledem k ujednáním obsaženým v rámci smlouvy/dodatku a dále obsahu ceníku produktové řady, s výslovně uvedenou dobou platnosti ujednání ceny, je tato cenou individuální a určitou, s jasně stanovenou dobou trvání smluvního závazku. Průměrný spotřebitel dokáže odvodit, že pevně stanovené době odpovídá stanovená cena, která je po celé sjednané období neměnná.

Spotřebitel [REDACTED]

- [105] Spotřebitel [REDACTED] měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne 28. prosince 2021 za podmínek produktové řady „AZ Plyn POHODA“ s ceníkem „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“. Předmětem smlouvy byla dvě odběrná místa plynu zákazníka.
- [106] Správní orgán se zabýval otázkou způsobu sjednání výše ceny za sdružené služby dodávky plynu se zákazníkem, přičemž dospěl k závěru, že cena byla sjednána jako cena pevná, a to pro období stanovené v rámci ceníku produktové řady. V předmětném ceníku je uvedeno, že „*Počínaje prvním dnem po skončení platnosti tohoto individuálního ujednání bude cena za plyn účtována dle platného ceníku produktu AZ Plyn POHODA. Produkt AZ Plyn POHODA a AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami společnosti AZ Energies s.r.o.*“. Platnost ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023. Ze smlouvy dále vyplývá přednost ujednání smlouvy před obchodními podmínkami, přičemž i zde je uvedeno, že „*ceny za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednaný smlouvou a je přílohou této smlouvy*“.

- [107] Z jednotlivých podkladů tak vyplývá, že v rámci produktové řady „AZ Plyn POHODA s Individuálním ujednáním“ byla cena za dodávku plynu stanovena v rámci ceníku, který byl přílohou předmětné smlouvy. V rámci daného ceníku byla výslovně uvedena doba platnosti předmětných ujednání se sdělením, že po skončení jeho platnosti dojde k přechodu na jiný ceník účastníka řízení.
- [108] I přes absenci výslovného označení ceny jako „pevné“ nebo „fixní“ lze podle správního orgánu dojít k závěru, že vzhledem k ujednání obsažených v rámci smlouvy/dodatku a dále obsahu ceníku produktové řady, s výslovně uvedenou dobou platnosti ujednání ceny, je tato cenou individuální a určitou, s jasně stanovenou dobou trvání smluvního závazku. Průměrný spotřebitel dokáže odvodit, že pevně stanovené době odpovídá stanovená cena, která je po celé sjednané období neměnná.

Spotřebitel [REDACTED]

- [109] Spotřebitel [REDACTED] měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 28. prosince 2021 za podmínek produktové řady „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“.
- [110] Správní orgán se zabýval otázkou způsobu sjednání výše ceny za sdružené služby dodávky elektřiny se zákazníkem, přičemž dospěl k závěru, že cena byla sjednána jako cena pevná, a to pro období stanovené v rámci ceníku produktové řady. V předmětném ceníku je uvedeno, že „*Počínaje prvním dnem po skončení platnosti tohoto individuálního ujednání bude cena za elektřinu účtována dle platného ceníku produktu AZ Elektřina POHODA. Produkt AZ Elektřina POHODA a AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami společnosti AZ Energies s.r.o.*“. Platnost ujednání o ceně byla uvedena do 31. prosince 2023. Ze smlouvy dále vyplývá přednost ujednání smlouvy před obchodními podmínkami, přičemž i zde je uvedeno, že „*ceny za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednaný smlouvou a je přílohou této smlouvy*“.
- [111] Z jednotlivých podkladů tak vyplývá, že v rámci produktové řady „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“ byla cena za dodávku elektřiny stanovena v rámci ceníku, který byl přílohou předmětné smlouvy. V rámci daného ceníku byla výslovně uvedena doba platnosti předmětných ujednání se sdělením, že po skončení jeho platnosti dojde k přechodu na jiný ceník účastníka řízení.
- [112] I přes absenci výslovného označení ceny jako „pevné“ nebo „fixní“ lze podle správního orgánu dojít k závěru, že vzhledem k ujednání obsažených v rámci smlouvy/dodatku a dále obsahu ceníku produktové řady, s výslovně uvedenou dobou platnosti ujednání ceny, je tato cenou individuální a určitou, s jasně stanovenou dobou trvání smluvního závazku. Průměrný spotřebitel dokáže odvodit, že pevně stanovené době odpovídá stanovená cena, která je po celé sjednané období neměnná.

Spotřebitel [REDACTED]

- [113] Spotřebitel [REDACTED] měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne 21. února 2019 za podmínek produktové řady „AZ Plyn“ s ceníkem „AZ Plyn s Individuálním ujednáním“.
- [114] Správní orgán se zabýval otázkou způsobu sjednání výše ceny za sdružené služby dodávky plynu se zákazníkem, přičemž dospěl k závěru, že cena byla sjednána jako cena pevná, a to pro období stanovené v rámci ceníku produktové řady. V předmětném ceníku je uvedeno, že „*Počínaje prvním dnem po skončení platnosti tohoto individuálního ujednání bude cena za zemní plyn účtována dle platného ceníku produktu AZ Plyn jehož podmínky se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami společnosti AZ Energies s.r.o.*“. Platnost ujednání o ceně byla uvedena do 31. října 2023. Ze smlouvy dále vyplývá přednost ujednání smlouvy před obchodními podmínkami, přičemž i zde je uvedeno, že „*ceny za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v ceníku, který je sjednaný smlouvou a je přílohou této smlouvy*“.

- [115] Z jednotlivých podkladů tak vyplývá, že v rámci produktové řady „AZ Plyn s Individuálním ujednáním“ byla cena za dodávku plynu stanovena v rámci ceníku, který byl přílohou předmětné smlouvy. V rámci daného ceníku byla výslovně uvedena doba platnosti předmětných ujednání se sdělením, že po skončení jeho platnosti dojde k přechodu na jiný ceník účastníka řízení.
- [116] I přes absenci výslovného označení ceny jako „pevné“ nebo „fixní“ lze podle správního orgánu dojít k závěru, že vzhledem k ujednání obsažených v rámci smlouvy/dodatku a dále obsahu ceníku produktové řady, s výslovně uvedenou dobou platnosti ujednání ceny, je tato cenou individuální a určitou, s jasně stanovenou dobou trvání smluvního závazku. Průměrný spotřebitel dokáže odvodit, že pevně stanovené době odpovídá stanovená cena, která je po celé sjednané období neměnná.

Právní posouzení obchodní praktiky

- [117] V rámci vedeného správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dne 20. září 2022 zaslal spotřebiteli [REDACTED] informaci, že s účinností od 24. října 2022 dojde ke zvýšení cen elektřiny/zemního plynu, přičemž nová cena je uvedena v aktualizovaném ceníku, který byl přílohou předmětného oznámení společně s obchodními podmínkami a formulářem pro odstoupení od uzavřené smlouvy. Účastník řízení v rámci oznámení o změně ceny odkazoval na čl. IV. odst. 2 VOP.
- [118] V rámci vedeného správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dne 27. září 2022 zaslal spotřebiteli [REDACTED] informaci, že s účinností od 30. října 2022 dojde ke zvýšení cen elektřiny/zemního plynu, přičemž nová cena zemního plynu bude v odběrném místě zákazníka účtována ve výši 7 250 Kč/MWh a stálý měsíční plat 145 Kč/měsíc, to vše bez DPH. Současně byl zákazníkovi zaslán formulář pro odstoupení od uzavřené smlouvy a obchodní podmínky. Účastník řízení v rámci oznámení o změně ceny odkazoval na čl. IV. odst. 2 VOP.
- [119] V rámci vedeného správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dne 20. září 2022 zaslal spotřebiteli [REDACTED] informaci, že s účinností od 24. října 2022 dojde ke zvýšení cen elektřiny/zemního plynu, přičemž nová cena je uvedena v aktualizovaném ceníku, který byl přílohou předmětného oznámení společně s obchodními podmínkami a formulářem pro odstoupení od uzavřené smlouvy. Účastník řízení v rámci oznámení o změně ceny odkazoval na čl. IV. odst. 2 VOP.
- [120] V rámci vedeného správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení v říjnu 2021 zaslal spotřebiteli [REDACTED] informaci, že s účinností od 15. listopadu 2021 dojde ke zvýšení cen zemního plynu, přičemž nová cena je uvedena v aktualizovaném ceníku, který byl přílohou předmětného oznámení společně s obchodními podmínkami a formulářem pro odstoupení od uzavřené smlouvy.
- [121] Účastník řízení i přes to, že měl se spotřebiteli uvedenými ve výroku I. tohoto rozhodnutí uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu s pevně stanovenou cenou, pro stanovené období, zaslal spotřebitelům informaci, že dojde ke zvýšení ceny za dodávku elektřiny/plynu, přičemž cena byla uvedena v rámci aktualizovaného ceníku, který byl přílohou daného oznámení. V případě zákazníka [REDACTED] byla nová výše ceny uvedena přímo v oznámení o změně. Účastník řízení tak v případě všech uvedených spotřebitelů nedodržel smluvní závazek, tj. ponechání pevně stanovené ceny za dodávku elektřiny/plynu do sjednané doby, ke kterému se v rámci uzavřených smluv o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu zavázal.
- [122] Účastník řízení zaslal zákazníkům oznámení o změně ceny ve dnech 27. července, 20. a 27. září 2022, v jednom případě zákaznice [REDACTED] již v říjnu 2021.
- [123] Účastník řízení v rámci zasláných oznámení odkazoval na Všeobecné obchodní podmínky, konkrétně na čl. IV. odst. 2, jenž uvádí, že, „Konečná cena plynu/elektřiny může být AZ jednostranně upravena změnou Ceníku s tím, že v případě zvýšení ceny z a/nebo ceny za elektřinu musí být tato změna Zákazníkovi ze strany AZ oznámena ...“. Z uzavřených smluv/dodatků a obsahových znění jednotlivých Ceníků s individuálním ujednáním vyplynula jednak výslovná přednost obsahu smlouvy/dodatku před zněním obsaženým v rámci VOP a dále pevná cena pro období platnosti individuálního ujednání.

Platnost ujednání byla v rámci jednotlivých ceníků jednoznačně vymezena konkrétním datem s upozorněním, že po jeho uplynutí bude cena účtována podle aktuálního ceníku účastníka řízení. Pro období platnosti ujednání byla tak cena pevná a účastník řízení nebyl, ani na základě obecného ustanovení VOP oprávněn k její změně.

- [124] Správní orgán dále konstatuje, že krom VOP, na něž je výslovně odkazováno jak ve smluvních dokumentech, tak následně v oznámení o změně ceny, jsou na internetových stránkách účastníka řízení <https://azenergies.cz/> k dispozici také Všeobecné obchodní podmínky pro smlouvy/dodatky s individuálním/fixním ujednáním s platností od 1. října 2021 (dále také jako „individuální VOP“). V rámci článku II. bod. 4 těchto individuálních VOP je uvedeno, že individuální ujednání není cenou fixní a je možná jednostranná úprava ujednání na základě platební morálky zákazníka či vývoj cen na energetické burze viz. článek IV. bod 3., který uvádí možnost ukončení/odstoupení od individuálního ujednání v případě, kdy dojde ke zvýšení cen na velkoobchodním trhu a energetické burze o více jak 5%. Na předmětné individuální VOP není v rámci zaslaných oznámení ani smluv/dodatků uveden odkaz. V rámci předmětných dokumentů jsou vždy uvedeny obecné VOP účastníka řízení.
- [125] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsána obchodní praktika účastníka řízení zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [126] Správní orgán po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, a proto přistoupil k posuzování, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku.
- [127] Obchodní praktika podle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele je považována za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Za klamavou se považuje také obchodní praktika obsahující pravdivou informaci, jestliže vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, pokud jakýmkoli způsobem uvádí nebo je schopna uvést spotřebitele v omyl, kdy je v zákoně přímo stanoveno, čeho se takový omyl musí týkat. Klamavého opomenutí se může prodávající vůči spotřebiteli dopustit, pokud opomene uvést podstatné informace, které spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, což způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil, nebo pokud prodávající podstatné informace zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [128] Co se týká posouzení, zda projednávaná obchodní praktika nese znaky klamavého konání správní orgán uvádí, že účastník řízení aktivním konáním informoval jednotlivé zákazníky, že je oprávněn ke zvýšení ceny dodávky elektřiny/zemního plynu. Informace, které jednotlivým zákazníkům takto poskytl byla nepravdivá, jelikož jeho oprávnění ke zvýšení ceny nemohlo vyplývat z VOP, když účastník řízení se zákazníky uzavřel smlouvy/dodatky, jimiž byla sjednána pevná cena pro stanovené období platnosti individuálního ujednání. Ke změně ceny mohlo dojít až po uplynutí sjednané doby na základě přechodu na aktuální ceník účastníka řízení. Účastník řízení tak aktivním konáním, tedy zasláním jednotlivých oznámení o zvýšení ceny elektřiny/zemního plynu, nepravdivě informoval zákazníky o existenci svého práva k jednostranné změně obsahu závazku spočívajícího ve zvýšení ceny energií a ve spojení s tím učinil sdělení, že pokud se zvýšením ceny nesouhlasí, jsou v souladu s energetickým zákonem oprávněni od smlouvy odstoupit, přičemž tyto informace byly způsobilé vést zákazníky k rozhodnutí, které by jinak neučinili, neboť měli sjednány smlouvy v daném období s neměnnou cenou, a proto změnu závazků nemuseli akceptovat.

- [129] Účastník řízení zaslal jednotlivým zákazníkům oznámení, v rámci nichž je informoval o nevyhnutelnosti zvýšení ceny, s odkazem na situaci na velkoobchodních trzích, přičemž zároveň odůvodnil oprávněnost provedeného zvýšení ceny VOP. Zároveň zákazníky informoval, že se jedná o zvýšení dočasné, kdy cena bude i dále měněna s ohledem na velkoobchodní trh. Takto účastník řízení vůči jednotlivým zákazníkům konal i přes to, že s nimi měl uzavřeny smlouvy s individuálním ujednáním, jejichž platnost, respektive platnost ceníku, byla stanovena pevně daným datem.
- [130] Účastník řízení v rámci svého vyjádření odkazoval také na Všeobecné obchodní podmínky pro Smlouvy/Dodatky s Individuálním/Fixním cenovým ujednáním platné od 1. října 2021, které jsou také dostupné na jeho internetových stránkách. Čl. II. bod. 4 individuálních VOP uvádí, že „*Individuální cenové ujednání není FIXNÍ cenou a může být kdykoliv před koncem, nebo v průběhu platnosti Individuálního cenového ujednání jednostranně upraveno ze strany AZ v návaznosti na platební morálku Zákazníka, nebo na vývoj cen na energetické burze, viz: článek IV. bod 3.*“ Čl. IV. bod 3 následně upravuje možnost ukončení/odstoupení od cenových ujednání, pod písm. d) s tím, že možností pro ukončení/odstoupení od cenového ujednání je také zvýšení cen na velkoobchodních trzích a energetické burze.
- [131] Správní orgán posoudil také obsah a povahu těchto individuálních VOP. Předmětné obchodní podmínky jsou zveřejněny na stránkách účastníka řízení, avšak v rámci uzavřených smluv se zákazníky je obsažen odkaz pouze na VOP účastníka řízení, nikoliv na tyto individuální VOP. Také v rámci jednotlivých oznámení o zvýšení ceny za dodávku energií účastník řízení uváděl pouze odkaz na VOP. Tyto odkazy na VOP tak mohly u jednotlivých zákazníků vyvolat dojem, že platnými pro jimi uzavřené smlouvy jsou právě tyto obecné podmínky, nikoliv jiná individuální úprava.
- [132] Podle ust. § 1790 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění (dále jen „občanský zákoník“), nelze závazek změnit bez ujednání věřitele a dlužníka, ledaže zákon stanoví jinak. K jednostranné změně závazku je tak požadováno smluvní ujednání, které musí být dostatečně určité. Není možné, aby jedna strana mohla změnu provést libovolně. VOP v rámci čl. IV. bod 2 pouze uvádí, že konečná cena plynu/elektriny může být jednostranně upravena změnou ceníku. S ohledem na případné jednostranné právo na změnu závazku lze toto ujednání označit za značně stručné, neurčité, které nijak nespecifikuje případy, kdy k takové situaci může nastat. Případná změna závazku také musí být v přiměřeném rozsahu, což v situaci, kdy dodavatel energií provede jednostrannou změnu závazku tak, že změni pevně stanovenou, určitou cenu na cenu značně vyšší, respektive dále zákazníka upozorní, že tato výše nemusí být konečnou a s ohledem na vývoj trhu může znova dojít k její změně, v kontextu s obdobím, v rámci něhož ke změnám došlo, nelze považovat za přiměřené.
- [133] Podle ust. § 1764 občanského zákoníku dále platí, že změní-li se po uzavření závazku okolnosti do té míry, že se plnění podle smlouvy stane pro některou ze stran obtížnější, nemění to nic na její povinnosti splnit dluh. Při určité podstatné změně okolností ve smyslu ust. § 1765 občanského zákoníku se může dotčená strana pouze domáhat po druhé smluvní straně obnovení jednání o smlouvě, a to za splnění zákonem specifikovaných podmínek.
- [134] Účastník řízení si musel být vědom, že byla sjednána cena pevná na období sjednané v rámci ceníku. Pokud dále odkazoval na oprávnění výši ceny změnit na základě VOP, musel si být vědom skutečnosti, že na právní vztah dopadají právě tyto obchodní podmínky, a nikoliv individuální verze, která v rámci uzavřených smluv, ani jednotlivých oznámení o změně ceny nebyla zmíněna.
- [135] Dále je nutné podotknout, že ani po jednotlivých zákaznících, jakožto spotřebitelích, nelze požadovat, aby předpokládali, že na jejich právní vztah dopadají jiné než obecné VOP, na které bylo vždy odkazováno. Zároveň z uzavřených smluv a ceníku, který byl přílohou smluv, jasně vyplývalo, že cenové ujednání je platné do určitého data, kdy po jeho uplynutí dojde k automatické změně na aktuální ceník účastníka řízení. Tato informace je podle názoru správního orgánu také způsobilá vyvolat v zákaznících dojem neměnnosti ceny po stanovené období.

- [136] Ve spojitosti s VOP a individuálním zněním VOP správní orgán odkazuje na ust. § 1751 odst. 1 občanského zákoníku „*Část obsahu smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky, které navrhovatel připojí k nabídce nebo které jsou stranám známy. Odchylná ujednání ve smlouvě mají před zněním obchodních podmínek přednost.*“ a dále na ust. § 1753 téhož zákona, které uvádí, že „*Ustanovení obchodních podmínek, které druhá strana nemohla rozumně očekávat, je neúčinné, nepřijala-li je tato strana výslovně; k opačnému ujednání se nepřihlíží. Zda se jedná o takové ustanovení, se posoudí nejen vzhledem k jeho obsahu, ale i ke způsobu jeho vyjádření.*“. Účastník řízení jak ve smlouvě/dodatku, tak v rámci jednotlivých oznámení o zvýšení cen energií odkazoval na VOP, jejichž obsahem je pouze obecná možnost ke změně závazku. Rozhodnými VOP pro předmětné smlouvy zákazníků, jejichž obsah lze určit odkazem na VOP tak bylo právě předmětné obecné znění VOP, na které bylo účastníkem řízení odkazováno. Pokud se jedná o individuální znění VOP, zde dále správní orgán zdůrazňuje, že ustanovení obchodních podmínek, které nemohla druhá strana rozumně očekávat je neúčinné. Jednak každý zákazník uzavíral smlouvy na dodávku energií s odkazem na VOP, s těmito byl také seznámen, dále uzavíral smlouvy s individuálním ujednáním, jejichž přílohou byly ceníky s pevně stanoveným datem platnosti cenového ujednání s oznámením, že po uplynutí platnosti ujednání bude cena změněna. Ustanovení individuálních VOP, na které ani účastník řízení v rámci dokumentace neodkazuje, tak nemůže být vůči zákazníkovi účinné. Obsah těchto VOP se tak ve spojitosti se smlouvami a provedenými změnami jeví zcela zřejmě vůči jednotlivým spotřebitelům neočekávaným, a nemůže tak být vůči nim účinným.
- [137] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto prodávající užil vůči zákazníkovi nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 4 věty zákona o ochraně spotřebitele, ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona ve formě klamavého konání.

Formální a materiální stránka přestupku

- [138] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, neboť účastník řízení, jakožto prodávající vůči zákazníkům v postavení spotřebitelů porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik stanovený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona, a to jednáním, které bylo výše podrobně popsáno.
- [139] K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije definice obsažená v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [140] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele má za kumulativně splněné, když (i) se jedná o 7 dílčích útoků – skutky spočívají v zaslání informace ohledně zvýšení ceny energií, (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem ve snaze v návaznosti na změnu ceny nedodržet smluvený závazek s cílem ekonomického prospěchu, (iii) tyto dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, (iv) tyto dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem, tj. informováním zákazníka o zvýšení ceny energií, jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (zaslání informace v měsíci červenec a září 2022, v jednom případě říjen 2021), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči veřejnému zájmu na ochraně práv zákazníka – spotřebitele).
- [141] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [142] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady

soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.

- [143] V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka (spotřebitele), neboť účastník řízení i přes garantovanou pevnou cenu za dodávku elektřiny/plynu zaslal zákazníkům oznámení, že dojde ke zvýšení ceny za dodávku elektřiny/plynu, které vyplývaly z přiložených aktualizovaných ceníků (v jednom případě byla nová cena přímo obsahem oznámení) a v případě, že zákazníci s nově nastavenou výší ceny za danou komoditu nesouhlasí mohou podle ust. § 11a odst. 5 energetického zákona od uzavřených smluv odstoupit, čímž by se účastník řízení z ujednaného smluvního závazku (tj. ponechání doby trvání sjednané pevné ceny) zcela vyvázal. Účastník řízení tím, že zákazníkům změnil garantovanou cenu za dodávku elektřiny/plynu na cenu vyšší s oznámením, že její výše se může dále měnit s ohledem na situaci na energetických trzích, naprosto změnil postavení zákazníka, který předpokládal, že sjednal pevně stanovenou cenu energií a v závěru si nemohl být jist, zda účastník řízení ke změně/navýšení ceny energií nepřikročí opakovaně ani v jaké konečné výši. Jelikož měli zákazníci sjednanu pevnou cenu za dodávku elektřiny/plynu, změna způsobu stanovení cen, respektive značné zvýšení, mělo za následek zásah do jejich ekonomické sféry, jelikož nepředpokládali takovéto finanční zatížení. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.
- [144] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkům dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že ve všech případech došlo k naplnění také materiální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. III. II. Požadování plateb za neobjednané plnění (výrok II.)

- [145] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny/plynu, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkům elektřinu/plynu, ale také zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny/plynu a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkovi [REDACTED] která byla zároveň v postavení spotřebitele podle zákona o ochraně spotřebitele, vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) téhož zákona.
- [146] Ve správním řízení bylo dále zjištěno, že účastník řízení dodával elektřinu zákazníkovi [REDACTED] do jejího odběrného místa od 3. listopadu 2021 do 8. května 2022.
- [147] Zákazník měl se společností CORASTA s.r.o. uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny na dobu určitou do 30. dubna 2020 s automatickou prodloužením a s 3 měsíční výpovědní lhůtou. Smlouva byla automaticky prodloužována o 24 měsíců, tj. do 30. dubna 2022. Dne 8. listopadu 2021 zaslal zákazník v reakci na oznámení o změně ceny výpověď smlouvy ke dni 30. dubna 2022 (respektive se v souladu s obchodními podmínkami jednalo o oznámení, že zákazník trvá na ukončení smlouvy ve

sjednaném termínu, tedy dne 30. dubna 2022). Zároveň již dne 28. února 2021 zákazník uzavřel smlouvu se společností E.ON. Energie, a.s. s předpokládaným zahájením dodávek elektřiny od 1. května 2022. Účastník řízení dne 12. února 2022 potvrdil ukončení smluvního vztahu.

- [148] Dne 1. června 2022 vystavil účastník řízení zákazníkovi konečnou fakturu č. [REDACTED] za období od 5. dubna 2022 do 8. května 2022.
- [149] Účastník řízení tak dodával elektřinu do odběrného místa zákazníka, aniž s ním měl v období od 1. května 2022 do 8. května 2022 uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, resp. aniž by k tomu existoval jakýkoliv právní důvod, a zároveň po zákazníkovi za takto neoprávněně dodanou elektřinu požadoval platbu, a to v rámci faktury č. [REDACTED] ze dne 1. června 2022 (cena elektřiny byla ve výši 3 900Kč/MWh a stálý měsíční plat ve výši 99 Kč to vše bez DPH).
- [150] Účastník řízení tak po zákazníkovi požadoval úhrady sdružených služeb elektřiny, které si spotřebitel neobjednal.
- [151] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014-52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015-38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [152] Podle ust. §4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejednala se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [153] Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po zákazníkovi jako spotřebiteli platby za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu v období od 1. května 2022 do 8. května 2022 dodal, ačkoliv si je zákazník neobjednal, dospěl správní orgán k závěru, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu. Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o užití agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu, nezabýval se již tím, zda je popsaná obchodní praktika také zakázána podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 téhož zákona.

Formální a materiální stránka přestupku

- [154] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [155] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [156] V daném případě účastník řízení porušil chráněný zájem společnosti, když po zákazníkovi požadoval platby za služby, které mu sice dodal, avšak zákazník si je u účastníka řízení neobjednal. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitelů, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. K porušení chráněného zájmu bezpochyby došlo, neboť

zákazníkovi byla vystavena faktura za dodané komodity, které si však u účastníka řízení neobjednal. Povinnost k úhradě za tuto dodávku spotřebiteli vůbec nevznikla – ust. § 1838 občanského zákoníku stanovuje, že dodal-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na poctivého držitele, spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vracet, ani ho o tom vyznat. Tato právní úprava provádí č. 27 směrnice 2011/83/EU, podle kterého spotřebiteli nevzniká povinnost poskytnout úhradu v případě nevyžádaného dodání zboží, vody, plynu, elektřiny, tepla z dálkového vytápění nebo digitálního obsahu či nevyžádaného poskytnutí služeb které je zakázáno na základě čl. 5 odst. 5 bodu 29 přílohy I směrnice 2005/29 ES. Ve smyslu euro konformního výkladu ust. § 1838 občanského zákoníku tak zákazníkovi, kterému byla komodita dodána, aniž si ji objednal, nevzniká povinnost k úhradě této dodávky. Přesto byla zákazníkovi vystavena faktura a požadována platba.

- [157] Nekalé obchodní praktiky významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Jednání účastníka řízení přitom dosahuje dostatečné intenzity k vyslovení závěru o odpovědnosti za přestupek, jelikož pokud by tomu tak nebylo, mohlo by docházet k faktické veřejnoprávní nepostižitelnosti dodavatelů energetických komodit. Pak by mohlo docházet k tomu, že by dodavatel mohl i přes neexistenci platně uzavřené smlouvy dodávat „beztrestně“ spotřebiteli energie a za tyto služby požadovat úhradu. Popisovaný stav by tak zjevně odporoval smyslu zákona o ochraně spotřebitele.
- [158] I přestože, účastník řízení uvedl, že se v daném případě jednalo o chybu systému, který měl automaticky odeslat pozastavení žádosti do systému operátora trhu, z důvodu nevidování akceptované výpovědi, na což byl účastník řízení upozorněn a došlo ke sjednání nového termínu převodu zákazníka na datum 8. května 2022, má správní orgán za to, že i přesto došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku a byla také naplněna materiální stránka předmětného jednání, jelikož smlouva byla zákazníkem řádně ukončena, když v souladu s obchodními podmínkami oznámil, že trvá na ukončení platnosti smlouvy v sjednaném termínu, tedy k 30. dubnu 2022. Účastník řízení tak bez právního důvodu dodával zákazníkovi elektřinu do jeho odběrného místa a požadoval za toto nevyžádané plnění úplatu, ač ke svému jednání již nebyl oprávněn.

IV. III. III. Vyúčtování dodávek energií

- [159] Účastník řízení byl v době vzniku povinnosti vyúčtovat zákazníkům uvedeným ve výroku III. tohoto rozhodnutí, a stále jím je, držitelem licence na obchod s elektřinou a licence na obchod plynem.
- [160] Z ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona vyplývá povinnost držitele licence bezplatně vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství a poskytovat bezplatně informace o vyúčtování dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice a dodávek tepelné energie.
- [161] Vyhláška o vyúčtování stanovuje v rámci ust. § 15 termín vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v elektroenergetice a v ust. § 16 termín vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v plynárenství, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Podle ust. § 21 odst. 4 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“) se „*zdanitelné plnění považuje za uskutečněné dnem odečtu z měřicího zařízení, popřípadě dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod a telekomunikační služby, při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny*“.
- [162] Podle ust. § 41 odst. 2 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou, „*Provozovatel distribuční soustavy zasílá prostřednictvím operátora trhu do 10 pracovních dnů po provedení odečtu odběru elektřiny v předávacích místech odběrných míst zákazníků a v předávacích místech výroby pro TVS s měřením typu C registrovaným účastníkům trhu s elektřinou za jejich zákaznicky údaje potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb*“. Pro oblast dodávek plynu platí obdobná úprava vyplývající z ust. § 97 vyhlášky o pravidlech trhu s plynem, kdy distributor plynu předá nejpozději do šestého dne následujícího plynárenského měsíce údaje o spotřebě zákazníků s měřením typu C, pokud byl u nich

proveden a ověřen v předchozím plynárenském měsíci odečet plynu a datum odečtu plynu, třídu typového diagramu dodávky a hodnotu plánované roční spotřeby plynu.

- [163] Z uvedeného je tedy nutno dovodit, že přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence, který neprovede vyúčtování do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (den zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení). V takovém případě je totiž zřejmé, že obchodník měl veškeré podklady pro to, aby vyúčtování provedl a doklad vystavil.

Odběrné místo [redacted] – *zákazník* [redacted]

- [164] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že údaje z měření spotřeby elektřiny za období od 1. července 2022 do 25. října 2022 potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny za celé období dne 27. října 2022. Účastník řízení vyúčtování za dodávku elektřiny za dotčené období vystavil až dne **5. prosince 2022**, ač měl povinnost jej vystavit nejpozději dne **11. listopadu 2022** (tj. do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění). Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení řádně nevyúčtoval dodávku elektřiny v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. V daném případě došlo ke spáchání dílčího útoku přestupku dne 12. listopadu 2022 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).

Odběrné místo [redacted] – *zákazník* [redacted]

- [165] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že údaje z měření spotřeby plynu za období od 1. července 2022 do 7. listopadu 2022 potřebné k vyúčtování dodávky plynu a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny za celé období dne 9. listopadu 2022. Účastník řízení vyúčtování za dodávku plynu za dotčené období vystavil až dne **5. prosince 2022**, ač měl povinnost jej vystavit nejpozději dne **24. listopadu 2022** (tj. do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění). Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení řádně nevyúčtoval dodávku elektřiny v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. V daném případě došlo ke spáchání dílčího útoku přestupku dne 25. listopadu 2022 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).

Odběrné místo [redacted] – *zákazník* [redacted]

- [166] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že údaje z měření spotřeby elektřiny za období od 9. února 2022 do 2. listopadu 2022 potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny za celé období dne 3. listopadu 2022. Účastník řízení vyúčtování za dodávku elektřiny za dotčené období vystavil až dne **12. prosince 2022**, ač měl povinnost jej vystavit nejpozději dne **18. listopadu 2022** (tj. do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění). Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení řádně nevyúčtoval dodávku elektřiny v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. V daném případě došlo ke spáchání dílčího útoku přestupku dne 19. listopadu 2022 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).

Odběrné místo [redacted] – *zákazník* [redacted]

- [167] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že údaje z měření spotřeby elektřiny za období od 17. listopadu 2021 do 31. ledna 2022 potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny za celé období dne 7. února 2022. Účastník řízení vyúčtování za dodávku elektřiny za dotčené období vystavil až dne **14. července 2022**, ač měl povinnost jej vystavit nejpozději dne **22. února 2022** (tj. do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění). Správní orgán tak uzavírá, že účastník řízení řádně nevyúčtoval dodávku elektřiny v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona. V daném případě došlo ke spáchání dílčího útoku přestupku dne 23. února 2022 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).

Formální a materiální stránka přestupku

- [168] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, když účastník řízení ve všech případech uvedených ve výroku III. tohoto rozhodnutí po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyúčtoval dodávku elektřiny/plynu ve lhůtě stanovené vyhláškou pro vyúčtování.
- [169] K posouzení společenské škodlivosti správní orgán uvádí, že právo zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny/plynu, tedy seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky lze považovat za jedno ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou daných komodit. Vyplývá to již ze samotného obsahu právního vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem, kdy dodavatel zajišťuje zákazníkovi dodávku energií a zákazník je povinen za tuto dodávku uhradit dohodnutou cenu. Nelze tedy akceptovat situaci, kdy dodavatel přijímá od zákazníka zálohy na dodávanou komoditu, aniž by mu tuto dodávku řádně vyúčtoval poté, co mu byly v systému operátora trhu zpřístupněny údaje z měření spotřeby elektřiny/plynu.
- [170] V daných případech správní orgán shledává konkrétní společenskou škodlivost v tom, že jednotliví zákazníci neměli po zpřístupnění údajů o spotřebě v systému operátora trhu možnost seznámit se se skutečnou cenou a spotřebou dodávky elektřiny/plynu. Zákazníci tak byli v nejistotě ohledně vyúčtování dodávek elektřiny/plynu, zejména co do případného přeplatku či nedoplatku, což v konečném důsledku znamenalo zásah do jejich finanční sféry a ekonomického chování.
- [171] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkům dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona.

IV. III. IV. Reklamáce vyúčtování – [REDAKCE]

- [172] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázano, že účastník řízení dne 14. července 2022 vystavil zákazníkovi – [REDAKCE] fakturu č. [REDAKCE] za období od 17. listopadu 2021 do 31. ledna 2022 s nedoplatkem ve výši 8 804 Kč.
- [173] Zákazník dne 15. září 2022 podal u účastníka řízení reklamaci předmětného vyúčtování dodávek elektřiny z důvodu chybného vyúčtování ceny. Účastník řízení zaslal zákazníkovi písemné vyřízení reklamáce dne 27. září 2022 a zároveň vystavil opravné vyúčtování s dobropisem na částku ve výši 3 371 Kč. Vyúčtovaný přeplatek účastník řízení zaslal až dne 6. ledna 2023.
- [174] Podle ust. § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny je standardem lhůty pro vyřízení reklamáce vyúčtování dodávky elektřiny vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamáce, je-li reklamáce podle písmene a) téhož ustanovení posouzena jako oprávněná. Účastník řízení reklamaci podanou dne 15. září 2022 posoudil jako oprávněnou a v této souvislosti vydal dobropis na nově vyúčtovanou částku.
- [175] Den 15. září 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, kdy posledním dnem lhůty pro splnění předmětné povinnosti byl den 15. října 2022. Účastník řízení však platbu vypořádal až dne 6. ledna 2023.
- [176] Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vypořádání rozdílu v platbách podle ust. § 20 odst. 1 písm. b) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, tj. porušil povinnost danou mu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Formální a materiální stránka přestupku

- [177] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení porušil ust. § 30 odst. 2 písm. d) téhož zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [178] Účastník řízení svým jednáním překročil lhůtu k vypořádání rozdílu v platbách, když finanční prostředky zaslal zákazníkovi během 82 dní na místo 30 dnů stanovených vyhláškou o kvalitě dodávek elektřiny. V tomto jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Tímto jednáním došlo k narušení práva zákazníka na řádné a včasné vypořádání plateb, čímž účastník řízení také zasáhl do majetkové sféry zákazníka, kterému byla odepřena možnost nakládat se svými peněžními prostředky.
- [179] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

IV. III. V. Reklamační vyúčtování – [REDAKCE]

- [180] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázano, že účastník řízení dne 3. března 2022 vystavil zákazníkovi – [REDAKCE] fakturu č. [REDAKCE] za období od 1. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021 s nedoplatkem ve výši 2 949 Kč. Dne 4. března 2022 vystavil účastník řízení opravné vyúčtování č. [REDAKCE] za období od 1. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021 s přeplatkem 4 299 Kč.
- [181] Zákazník dne 16. března 2022 reklamoval vystavené vyúčtování dodávky plynu č. [REDAKCE] a dále opravné vyúčtování č. [REDAKCE]. Účastník řízení zaslal zákazníkovi písemné vyřízení reklamace dne 26. dubna 2022.
- [182] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [183] Den 16. března 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, kdy posledním dnem lhůty pro splnění předmětné povinnosti byl den 31. března 2022. Účastník řízení však podanou reklamaci písemně vyřídil až dne 26. dubna 2022.
- [184] Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, tj. porušil povinnost danou mu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona.

Formální a materiální stránka přestupku

- [185] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení porušil ust. § 61 odst. 2 písm. h) téhož zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

- [186] Účastník řízení svým jednáním překročil lhůtu k vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, když písemné vyřízení zaslal během 41 dnů namísto 15 dnů stanovených vyhláškou o kvalitě dodávek plynu. V tomto jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Tímto jednáním došlo k narušení práva zákazníka na řádné a včasné vyřízení reklamace vyúčtování dodávek plynu.
- [187] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

IV. III. VI. Uvedení nepravdivých informací

- [188] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení uvedl v informačním systému operátora trhu dne 13. dubna 2022 informaci, že pro odběrné místo zákazníka [REDAKCE] nebyla řádně ukončena smlouva o sružených službách dodávky elektřiny.
- [189] Vyhláška o pravidlech trhu s elektřinou ve svém ust. § 33 odst. 1 stanoví, že podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele elektřiny je smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sružených službách dodávky elektřiny. Předpokladem podání žádosti o změnu dodavatele je tedy uzavřená smlouva, jejímž předmětem je dodávka elektřiny do dotčeného odběrného místa uzavřená mezi zákazníkem a novým dodavatelem elektřiny, který tuto žádost podává.
- [190] Zákazník uzavřel dne 28. února 2021 se společností E.ON. Energie, a.s., jakožto novým dodavatelem smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny, s předpokládaným zahájením dodávek od 1. května 2022. Společnost E.ON Energie, a.s. tak byla oprávněna zadat do systému operátora trhu žádost o změnu dodavatele elektřiny.
- [191] Podle ust. § 36 odst. 2 vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou je stávající dodavatel (účastník řízení) mj. oprávněn podat žádost o pozastavení procesu změny dodavatele, pokud nedošlo k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem, jejímž předmětem je dodávka elektřiny.
- [192] Zákaznice předmětnou smlouvu ukončila na základě sdělení ze dne 8. listopadu 2021, v rámci něhož uvedla, že trvá na ukončení smlouvy ke dni uplynutí doby určité, na kterou byla smlouva o sružených službách dodávky elektřiny uzavřena, tedy ke dni 30. dubna 2022. Účastník řízení akceptoval ukončení smlouvy dne 12. února 2022.
- [193] Účastník řízení tak v rámci systému operátora trhu uvedl nepravdivou informaci, že nedošlo k ukončení smlouvy o sružených službách dodávky elektřiny. Účastník řízení tak nebyl oprávněn k podání žádosti o pozastavení změny dodavatele, jelikož zákazník měl s novým dodavatelem řádně uzavřenu novou smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny a zároveň řádně ukončenu původní smlouvu mezi ním a účastníkem řízení.

Formální a materiální stránka přestupku

- [194] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [195] Ve vztahu k projednávanému přestupku správní orgán uvádí, že informační systém operátora trhu slouží mimo jiné Úřadu k výkonu jeho pravomocí (zejména kontroly dodržování ustanovení energetického zákona ze strany dodavatelů, jakož i ke statistickým účelům), jakož i operátorovi trhu samotnému.

Informační systém operátora trhu v neposlední řadě rovněž slouží k orientaci ostatních dodavatelů. Jedná se tedy o místo, kde se shromažďují nezbytné údaje, v jejichž správnost subjekty, které mají do informačního systému operátora trhu přístup, mají důvěru. Uváděním nepravdivých informací v systému operátora trhu je obecně narušen veřejný zájem na pravdivosti tam evidovaných údajů. Držitelé licence jsou zároveň povinni doložit správnému orgánu podklady, které slouží k ověření, že skutečnosti uvedené v informačním systému operátora trhu jsou pravdivé a správné. Jednáním účastníka řízení také došlo k omezení možnosti zákazníka ke změně dodavatele k požadovanému dni, jelikož žádost nového dodavatele byla zcela neoprávněně pozastavena.

- [196] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

IV. III. VII. Zastavení části správního řízení – nekalé obchodní praktiky

- [197] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákazník uzavřel s účastníkem řízení dne 16. prosince 2021 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo na adrese Identifikace zákazníka v rámci uzavřené smlouvy byla jak pomocí data narození, tak pomocí IČO a DIČ. Na adrese odběrného místa elektřiny se také nachází provozovna zákazníka k předmětu jeho podnikání.
- [198] Uzavřenou smlouvou byl sjednán produkt „AZ Elektřina POHODA“ s ceníkem „AZ Elektřina POHODA s Individuálním ujednáním“. Platnost sjednaného ujednání byla uvedena v rámci Ceníku produktu, a to pevně stanoveným datem, přičemž po uplynutí doby platnosti ujednání mělo dojít ke změně na aktuální ceník účastníka řízení.
- [199] Oznámením ze dne 27. září 2022 účastník řízení sdělil zákazníkovi, že s účinností od 28. října 2022 dojde ke zvýšení ceny elektřiny a odkázal na nový aktualizovaný ceník.
- [200] Při posouzení jednání účastníka řízení je nutné uvést, že cena elektřiny byla i v tomto případě stanovena jakožto pevná cena po období platnosti ceníku a účastník řízení nebyl oprávněn cenu na základě oznámení o změně s odkazem na VOP jednostranně změnit.
- [201] Správní orgán však dospěl k závěru, že zákazník v daném případě nevystupoval jakožto spotřebitel identifikovaný jménem a datem narození, ale jako podnikající fyzická osoba v rámci svého předmětu podnikání. Zákazník v rámci uzavřené smlouvy uvedl údaje ke své osobě jakožto k podnikateli a dále předmětné odběrné místo je v rámci živnostenského rejstříku zapsáno jako provozovna zákazníka k výkonu jeho podnikatelské činnosti s distribuční sazbou C02d. V takovém případě tak není možná aplikace zákona o ochraně spotřebitele, a účastník řízení se vůči zákazníkovi v postavení podnikající fyzické osoby nemohl dopustit přestupku definovaného pouze vůči spotřebitelům.
- [202] Z výše uvedeno tak vyplývá, že se účastník řízení vůči zákazníkovi nemohl dopustit přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [203] Podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem.
- [204] Správní orgán proto správní řízení v části podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl účastník řízení dopustit jakožto prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 téhož zákona ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona tím, že užil nekalou obchodní praktiku, když zákazníkovi zaslal oznámení, že s účinností od 28. října 2022 dojde ke změně způsobu stanovení ceny za dodávku elektřiny, i přes to, že zákazník měl s účastníkem řízení uzavřenu Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, kterou byl sjednán produkt s pevnou cenou, podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil.

IV. III. VIII. Zastavení části správního řízení – agresivní obchodní praktika ([REDACTED])

- [205] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákazník [REDACTED] měl s účastníkem řízení uzavřeno smlouvu o sdružených službách dodávky plynu s produktovou řadou „AZ Plyn“. V říjnu 2021 zaslal účastník řízení zákazníkovi oznámení o zvýšení ceny plynu s poučením o možnosti odstoupit od smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2021.
- [206] Zákazník dne 5. listopadu 2021 odeslal účastníkovi řízení odstoupení od smlouvy z důvodu zvýšení ceny plynu, které bylo účastníkem řízení akceptováno.
- [207] Ust. § 11a odst. 5 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2021 uvádí, že pokud dodavatel energie zvýší cenu je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny. Pokud k oznámení došlo nejpozději třicátý den přede dnem účinnosti změny je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy nejpozději desátý den přede dnem zvýšení ceny. Podle odst. 6 téhož ustanovení je odstoupení od smlouvy účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno příslušnému držiteli licence, neurčí-li zákazník pozdější den účinnosti odstoupení.
- [208] Smluvní vztah mezi zákazníkem a účastníkem řízení tak měl být ukončen ke dni 30. listopadu 2021, jelikož zákazník podal odstoupení od smlouvy v průběhu měsíce listopadu, tedy jeho účinnost nastala posledním dnem daného měsíce (30. listopadu 2021). Účastník řízení nezadal do systému operátora trhu požadavek na zkrácení dodávek plynu a dodával do odběrného místa zákazníka i po ukončení smluvního vztahu, a to do 3. prosince 2021, přičemž do tohoto data také po zákazníkovi požadoval úhradu za dodávku plynu.
- [209] Podle ust. §4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrovky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy. Účastník řízení tak zákazníkovi od 1. prosince 2021 do 3. prosince 2021 dodával plyn bez právního důvodu a neoprávněně za něj také požadoval úhradu, jelikož se ze strany zákazníka jednalo o nevyžádané plnění, které nebyl povinen hradit.
- [210] Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení porušil ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu. Správní orgán dále přistoupil k hodnocení materiální stránky přestupku, tedy společenské škodlivosti jednání. Správní orgán v této souvislosti zdůrazňuje, že dodávky energií, které si spotřebitel neobjednal jsou nežádoucím jevem, kdy je zasahováno do sféry zákazníka, jak co do projevu vůle k určitému dni ukončit smluvní vztah s dodavatelem energií, tak co do sféry finanční, kdy je po zákazníkovi požadována platba za tyto nevyžádané dodávky. V daném případě však správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení dodával do odběrného místa zákazníka nad rámec platné smlouvy pouze 3 dny. Tuto dobu považuje správní orgán s ohledem na hodnocení společenské škodlivosti za krátkou, a ač považuje jednání účastníka řízení za naplňující formální stránku přestupku a zcela nežádoucí jev na trhu s energiemi, má za to, že míra společenské škodlivosti nebyla v takovém rozsahu, aby v tomto případě odůvodnila uložení správního trestu.
- [211] Správní orgán proto správní řízení v části podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měl účastník řízení dopustit v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu tím, že po spotřebiteli požadoval od 1. prosince 2021 do 3. prosince 2021 platbu za sdružené služby dodávky plynu, které účastník řízení dodal i přesto, že si je zákazník neobjednal, v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil.

IV. IV. Odpovědnost za přestupky

- [212] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení.
- [213] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tak těmito zákony chráněné zájmy.
- [214] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, čtyř přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [215] Účastník řízení se k vedenému správnímu řízení vyjádřil v rámci svého podání ze dne 21. února 2024 následovně.
- [216] Ve věci pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele účastník řízení považoval za vhodné předně uvést, že vždy postupoval velice citlivě a vycházel maximálně vstřícně, a to i přes zcela extrémní situaci na trhu s energiemi. V rámci předmětného období stál před rozhodnutím, zda zdražit cenu dodávky energií či extrémní výkyvy sám absorbovat a tímto ohrozit svou vlastní existenci, což by dle jeho tvrzení zákazníkům nikterak nepomohlo, jelikož by tak v konečném důsledku byly uvrženi do režimu dodavatele poslední instance. Účastník řízení také uvedl, že i přestože zvýšení ceny oznámil, zpravidla zvýšenou cenu nevymáhal a svůj nárok, ač dle jeho názoru oprávněný, nijak neupomínal.
- [217] Správní orgán k tomuto uvádí, že účastník řízení, jakožto podnikatel v energetickém průmyslu si měl být vědom rizik spojených s podnikáním a s těmito být také srozuměn. Změna situace na trhu nijak neopravňuje účastníka řízení přenést dopady takovýchto změn na jednotlivé zákazníky (spotřebitele), jakožto slabší strany vzájemného vztahu. Účastník řízení tvrdí, že stál před rozhodnutím, zda cenu zvýšit či ohrozit svou existenci, přičemž zvolil cestu zvýšení cen energií. Správní orgán má však v této situaci za to, že účastník řízení tak přenesl riziko podnikání na jednotlivé zákazníky, kdy, aby neohrozil svou existenci potenciálně ohrozil existenci jednotlivých spotřebitelů. Zvýšení cen v daném období bylo pro spotřebitele jednak zcela nečekané, vzhledem k povaze závazků, a způsobilo značnou měrou zasáhnout do majetkové sféry jednotlivých spotřebitelů, kteří měli náhle řešit situaci zvýšení ceny energií a současně také zálohových plateb, případně mohli využít možnosti odstoupení od smlouvy, a hledat nového dodavatele energií, což v dané době znamenalo zcela určitě vyšší finanční zatížení než ceny pevně stanovené účastníkem řízení. Tato finanční zátěž mohla pro spotřebitele znamenat také značné existenční problémy, což účastník řízení svým postojem zcela opomíjí. Ani skutečnost, že v konečném důsledku ceny nevymáhal či neupomínal není okolností zbavující jej odpovědnosti, jelikož pokud spotřebitel hradil neoprávněně zvýšené ceny bez upomínek, tyto účastník řízení zcela jistě přijímal. Správní orgán má tak za to, že výše uvedené skutečnosti nijak neopravňovaly účastníka řízení ke spáchání vytýkaného jednání.
- [218] Dále se účastník řízení vyjádřil k povaze vztahu se zákazníkem – [REDACTED] a uvedl, že smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny byla uzavřena se zákazníkem jakožto podnikající fyzickou

osobou s odběrným místem v místě provozovny jeho podnikání, tedy se nejednalo o spotřebitelský vztah a není možná aplikace zákona o ochraně spotřebitele.

- [219] V rámci této námitky správní orgán usoudil, že ve věci zákazníka [REDACTED] byla smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny skutečně uzavřena se zákazníkem, jakožto s podnikající fyzickou osobou a nikoliv spotřebitelem, a v této části tak správní řízení zastavil.
- [220] Účastník řízení dále namítal, že správní orgán svůj právní názor v otázce oprávněnosti/neoprávněnosti změnit cenu nijak neodůvodnil. Dále odkázal na nepravomocný rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, č. j. [REDACTED] který se dle názoru účastníka řízení týká v podstatě totožné věci, a to otázky možnosti zvýšení ceny u smlouvy uzavřené s individuálním ujednáním. Účastník řízení zde cituje částí předmětného rozsudku, v rámci nichž soud dal za pravdu účastníkovi řízení, že ke změně byl oprávněn a v případě VOP se ani nejednalo o překvapivá ustanovení. Účastník řízení odkázal i na další rozhodnutí okresních soudů, jež se mají týkat obdobných případů.
- [221] Správní orgán primárně uvádí, že v rámci oznámení o zahájení správního řízení je vymezeno jednání, kterého se měl účastník řízení dopustit, přičemž odůvodnění právních názorů správního orgánu není náležitostí oznámení o zahájení správního řízení, ale následně vydaného rozhodnutí ve věci samé, kde se má správní orgán vypořádat se všemi skutkovými okolnostmi, námitkami účastníka řízení a odůvodnit svůj závěr o uložení případného správního trestu. K otázce absence oprávnění účastníka řízení ke zvýšení ceny a posouzení individuálního ujednání v daných případech, jakožto ujednání s pevně stanovenou cenou energií po určité období se správní orgán zabýval podrobně výše u jednotlivých případů. Pokud se jedná o nepravomocné rozhodnutí Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, zde správní orgán úvodem odkazuje na skutečnost, že řízení bylo vedeno mezi účastníkem řízení a společností [REDACTED] tedy zákazníkem nebyl spotřebitel, na něhož by dopadala ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, jako v projednávaných případech. Okresní soud v Ústí nad Orlicí uvedl, že vztah mezi subjekty nebyl spotřebitelský, ale podnikatelský s tím, že povaha obchodních podmínek je taková, že rozvíjejí a doplňují smlouvu, a to nikoliv o podstatné náležitosti, ale o ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. K námitce žalovaného co do překvapivých ustanovení ve smyslu ust. § 1753 občanského zákoníku se okresní soud vyjádřil tak, že žalovaný nebyl spotřebitelem, ani slabší stranou, tedy měl být bdělý a dbát svých práv. Zde má správní orgán za to, že povaha vedeného správního řízení a řízení vedeného u okresního soudu se sice týká otázky oprávněnosti zvýšení ceny energií, avšak nikoliv za obdobných podmínek. Okresní soud se v rámci svého rozhodnutí ani nezabýval otázkou překvapivosti ujednání, jelikož se v daném případě nejednalo o spotřebitele. Na rozdíl od toho v rámci tohoto správního řízení se správní orgán touto otázkou zabýval a také celou věc posuzoval s ohledem na postavení zákazníků, jako spotřebitelů, tedy slabších stran, kterým náleží zvýšená ochrana jejich práv. Také co do odkazu na obchodní podmínky a jejich povahu jako ustanovení rozvíjející a doplňující smlouvu je nutné podotknout, že i přestože smlouvu rozvíjejí a doplňují, je v rámci smlouvy uvedeno, že v případě rozporu mezi smlouvou a VOP má přednost uzavřená smlouva. V případech, pro které je vedeno předmětné správní řízení, bylo obsahem smlouvy, že cena se řídí ceníkem s individuálním ujednáním a cena za komoditu, pevný měsíční plat a datum platnosti sjednaných cen jsou uvedeny v Ceníku. Tento ceník obsahoval ustanovení s přesně stanoveným dnem konce platnosti individuálního ujednání, tedy stanovoval pevnou cenu po určitou dobu. Pokud VOP následně obsahuje možnost změny, je toto v rozporu se zněním smlouvy a ceníku. Dále taky vymezení možnosti změny ceny bylo zcela nedostatečné, nijak konkrétní, a tedy vůči zákazníkům neúčinné. Dále nad rámec výše uvedeného, že smlouvy i ceníku vyplývala stálost ceny po určité období, tedy zákazníci, v postavení spotřebitelů, byly přesvědčeni, že závazek účastníka řízení je platný do dne uvedeného na ceníku, pokud tak VOP měli obsahovat možnost zvýšení ceny, jednalo by se bezpochyby o ujednání překvapivé v souladu s občanským zákoníkem, jak se již správní orgán zabýval výše. Správní orgán tak má za to, že předmětné rozhodnutí nelze aplikovat na projednávané řízení, přičemž nad rámec je nutné podotknout, že ve věci nebylo okresním soudem stále pravomocně rozhodnuto. Pokud se jedná o dále namítaná rozhodnutí, tato nebyla účastníkem řízení doložena a nelze tedy vyhodnotit jejich povahu.

- [222] Pokud se týká námitky odkazující na ust. § 13 občanského zákoníku, co do rozhodování obdobných případů obdobně, správní orgán úvodem odkazuje na výklad daného ustanovení, že „*Požadavek legitimního očekávání, tj. že projednávaný případ bude soudem rozhodnut obdobně jako případy již projednané a rozhodnuté, nemění nic na okruhu a typu pramenů soudního rozhodování a nečiní systém právního řádu České republiky systémem precedenčního práva. Pramenem práva i nadále zůstává objektivní právo (čl. 95 Ústavy a princip iura novit curia vyjádřený v § 121 o. s. ř.)*“. Závaznost rozhodnutí je upravena občanským soudním řádem a dotýká se ryze rozhodnutí odvolacích, dovolacích, popřípadě nadřízeného soudu v jednotlivých věcech v rámci opravných prostředků, jakož i z hlediska věci rozhodnuté. Dané ustanovení občanského zákoníku má vést k jisté konstantnosti rozhodování, zejména s ohledem na možnost odkazovat v rámci jednotlivých řízení na výsledky v řízení obdobných, avšak obecná závaznost z daného ustanovení, co do obecného rozhodování nevyplývá. V právním státu se také počítá se změnou rozhodovací praxe na úrovni prvostupňových orgánů, která následně vede k novému posouzení odvolacími/dovolacími orgány a tímto ke změně judikatury. S ohledem na výše uvedené se nelze ztotožnit s názorem účastníka řízení, že správní orgán je povinen postupovat způsobem odpovídajícím postupu okresních soudů ve vyjmenovaných případech, kdy tyto nelze ani nade vši pochybnost označit za případy obdobné, které lze na projednávané správní řízení aplikovat a správní orgán zdůrazňuje, že se stále jedná pouze o rozhodnutí prvostupňová (a v doloženém případě o řízení které nebylo pravomocně ukončeno), jejichž závaznost dána není.
- [223] Účastník řízení dále uvedl, že pokud by jeho jednání bylo kvalifikováno jako neoprávněné [porušení ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona] postrádají jednotlivé skutky materialitu, jelikož ze spisu nijak nevyplývá, že by ke změně ceny účastník řízení skutečně přistoupil.
- [224] K této námitce správní orgán uvádí, že okamžikem spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona, není uskutečnění změny, tedy její skutečné promítnutí do vztahu se zákazníkem, ale k naplnění skutkové podstaty daného přestupku dochází již okamžikem oznámení, že ke změně ceny dojde, tedy zasláním oznámení o zvýšení ceny energií. Účastník řízení ve všech vytýkaných případech zákazníkům zaslal oznámení o zvýšení ceny energií s poučením o možnosti od smlouvy odstoupit, přičemž tímto okamžikem se dopustil nekalé obchodní praktiky, ve formě klamavého konání. Faktická změna, respektive zvýšení ceny energií není pro naplnění skutkové podstaty přestupku relevantní. Pokud se jedná o materiální stránku přestupku, i zde správní orgán uvádí, že spotřebitelům byla změna/navýšení ceny oznámeno, v daném okamžiku nemohli jednotliví spotřebitelé předpokládat, že účastník řízení nebude zmiňované nároky nijak vymáhat, či že změny případně neuskuteční, ale dostali se do situace, kdy se museli rozhodnout, zda ve smluvním vztahu s účastníkem řízení setrvají, od smlouvy odstoupí a budou muset hledat nového dodavatele energií nebo na zvýšení ceny nepřistoupí, čímž riskují vymáhání ze strany účastníka řízení, který v oznámení trvá na oprávněnosti provedených změn. Správní orgán má tak za to, že ani konečné neprovedení zvýšení cen není důvodem pro zastavení správního řízení v dané části, jelikož už oznámení o zvýšení ceny mělo na spotřebitele faktický dopad.
- [225] Závěrem se účastník řízení vyjádřil ve věci zákazníka, paní [redacted] a uvedl, že k výpovědi smluvního vztahu došlo až pozdějším dnem, než tvrdil zákazník, tedy dodávka do odběrného místa zákazníka probíhala neoprávněně pouze 19 dní, od 24. listopadu 2021 do 3. prosince 2021.
- [226] K této námitce správní orgán odkazuje na zastavení části správního řízení (výrok X. tohoto rozhodnutí), kdy správní orgán po posouzení daného skutku dospěl k závěru, že odstoupení od smlouvy bylo účinné k poslednímu dni v měsíci, kdy bylo podáno u dodavatele energií, tedy dne 30. listopadu 2021. Neoprávněná dodávka do odběrného místa zákazníka tak trvala pouze 3 dny, což správní orgán posoudil s ohledem na materiální stránku přestupku tak, že míra společenské škodlivosti nedosahuje takové míry, aby odůvodňovala uložení trestu za dané jednání a v této části tak správní řízení zastavil.

V. Uložení správního trestu

- [227] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy účastník řízení více skutky naplnil různé skutkové podstaty přestupků.
- [228] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [229] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [230] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c), téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [231] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a odst. 11 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [232] Ve vztahu k posuzovaným přestupkům je tedy zřejmé, že nejpřísněji trestné jsou přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona. Správní orgán tak přistoupil k vyhodnocení, který z těchto přestupků považuje za nejzávažnější. V této souvislosti správní orgán zároveň podotýká, že vyhodnocení nejzávažnějšího přestupku v daném případě považuje za zcela formalistický přístup, kdy přestupky na úseku ochrany spotřebitele je nutné považovat vzhledem k možným následkům do osobní a majetkové sféry jednotlivých spotřebitelů za závažnější a význam jejich potrestání přesahuje limit horní sazby pokuty, která je oproti přestupkům podle energetického zákona „pouze“ 5 000 000 Kč. Správní orgán tak provedl vyhodnocení nejzávažnějšího přestupku s ohledem na platné znění právních předpisů, avšak za nejzávažnější přestupek bez ohledu na horní sazbu pokuty považuje právě jednání účastníka řízení na úseku ochrany spotřebitele. Za závažnější jednání z nejpřísněji trestných pak správní orgán vyhodnotil porušení ust. 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, tedy uvedení nepravdivých informací při provádění úkonů prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Uvedení nepravdivých informací je ve svém důsledku klamáním zákazníků na trhu s energiemi, a tedy zcela nežádoucím jevem, kdy je zasahováno do vůle zákazníka ukončit uzavřený smluvní vztah mezi ním a dodavatelem energií. Zákazníkovi i přes to, že smluvní vztah ukončil zcela řádně a včas, byla jeho požadovaná změna dodavatele pozastavena, jelikož účastník řízení nepravdivě uvedl, že k ukončení smlouvy mezi ním a zákazníkem nedošlo. Tímto postupem došlo také k prodlení s přechodem k novému dodavateli energií. Pokud tak správní orgán porovná závažnost jednotlivých jednání, a to uvedení nepravdivých informací vůči pozdnímu vyřízení reklamace (prodlení s vyřízením reklamace necelý měsíc a prodlení s vyplacením platby necelé tři měsíce), považuje pozdní vyřízení reklamace/vyplacení platby za méně závažné, jelikož v závěru k vyřízení reklamace i vyplacení platby účastníkem řízení došlo a jednalo se „pouze“ o prodlení, které bylo následně zhojeno (čímž však správní orgán dané jednání účastníka řízení nijak nebagatelizuje a stále jej považuje za přestupek a jednání, které je na trhu s energiemi nežádoucím jevem). V případě uvedení nepravdivých informací je však zásah do práv zákazníka ve významnějším rozsahu, došlo k omezení jeho práva změnit dodavatele energií, a to na základě aktivního konání dodavatele energií, který v systému operátora sdělil, že smlouva se zákazníkem nebyla řádně ukončena, i přes to, že tato informace nebyla pravdivou a měla za následek další prodlení v postupu změny dodavatele.
- [233] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

- [234] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaných skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchaným přestupkům příležitý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [235] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [236] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [237] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [238] Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost vyhodnotil skutečnost, že účastník řízení se dopustil vytykaného jednání v souběhu s dalšími přestupky, a to pokračujícím přestupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kdy v 7 případech oznámil spotřebitelům změnu ceny energií, avšak ke svému jednání nebyl oprávněn, jelikož měl s jednotlivými zákazníky uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky energií s pevně stanovenou cenou po určité období, dále 4 přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kdy ve všech případech provedl vyúčtování dodávek energií po lhůtě stanovené právními předpisy, dále přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kdy zákazníkovi dodával neobjednané plnění, za něž požadoval úhradu, přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kdy provedl vypořádání platby ve spojitosti s řádně uplatněnou reklamací po lhůtě stanovené právními předpisy a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, kdy vyřídil reklamaci zákazníka po lhůtě stanovené právními předpisy. Správní orgán však zároveň přihlédl k počtu jednotlivých dílčích útoků v rámci porušení ust. § 24 odst. 1 písm. a) energetického zákona, jelikož i přesto, že vytykané jednání považuje za závažné, se v rámci své činnosti setkal s případy, kdy byla nekalá obchodní praktika užitá v řádu více než stovek dílčích útoků, tedy rozsah porušení účastníkem řízení je v tomto směru nižší a je na místě jej posoudit, jakožto mírně přitěžující okolnost.
- [239] I přes to, že s ohledem na horní hranici pokuty jsou nekalé obchodní praktiky považovány za méně závažné jednání, považuje správní orgán za nutné zdůraznit jejich negativní dopad a celkovou škodlivost. Zákazníci účastníka řízení si zvolili produktovou řadu, u níž byla cena stanovena v rámci příloženého ceníku, který měl pevně danou dobu platnosti, po kterou mělo být ujednání o ceně platné. Jednotlivý spotřebitelé, tak uzavírali smluvní vztahy s účastníkem řízení se záměrem stability po určité dobu, jak vyplývalo ze smlouvy. Účastník řízení však v případě změny situace na trhu, jak sám uvedl, zvolil zajištění své existence (zvýšením cen) bez ohledu na dopad jeho jednání do majetkové sféry jednotlivých zákazníků. Stejně tak považuje správní orgán za závažné porušení ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 4 a ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2, kdy účastník řízení přes řádné ukončení smluvního vztahu ze strany zákazníka, dále pokračoval v dodávkách elektriny do odběrného místa zákazníka a požadoval za dodávku platbu, i přestože si ji zákazník neobjednal. Zde se také jedná o podstatný zásah do sféry zákazníka. Správní orgán zároveň přihlédl ke skutečnosti, že projednávaná agresivní obchodní praktika byla vůči zákazníkovi užitá po dobu kratší než 14 dní, což snižuje její závažnost. Přestupky podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kdy účastník řízení v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona provedl pozdní vyúčtování dodávek energií, je správním orgánem považováno za závažné, jelikož důsledkem je zásah do sféry zákazníků, kteří tak nejsou řádně seznámeni s vyúčtováním, tedy jaká

cena je jim případně účtována, zda vyúčtování skončilo nedoplatkem či přeplatkem. Pokud se jedná o přešůpek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a odst. 11 písm. d) energetického zákona, kdy účastník řízení vyřídil podanou reklamaci/vypořádal platbu po lhůtě stanovené právními předpisy, toto porušení energetického zákona považuje správní orgán za marginální, jelikož i přesto, že tento stav není na trhu s energiemi žádoucí a jeho postih je na místě, míra společenské škodlivosti je nižší než u zbylých jednání.

- [240] Pokud se má správní orgán vyjádřit k povaze činnosti účastníka řízení, pak lze konstatovat, že účastník řízení jako subjekt, jehož podnikatelskou činností je poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, by měl ke svým zákazníkům přistupovat zodpovědně, poctivě a s odbornou péčí. Jestliže však lze v činnosti účastníka řízení vysledovat snahu o oklamání svých zákazníků a obohacení se na jejich úkor, nespátřuje v tom správní orgán povahu řádného a čestného provozování činnosti v energetickém odvětví. I k tomu pak správní orgán přihlédl při stanovování výše uložené pokuty, jako k okolnosti tuto pokutu zvyšující.
- [241] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohlednit opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V této souvislosti lze uvést, že účastníku řízení byla rozhodnutím ze dne 14. prosince 2020, č. j. 09128-7/2020-ERU uložena pokuta ve výši 300 000 Kč s povinností k úhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, a to za porušení ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a dále porušení ustanovení energetického zákona (rozhodnutí potvrzeno na základě rozhodnutí o rozkladu č. j. 09128-12/2020-ERU, které nabylo právní moci dne 10. června 2021). Z hlediska hodnocení osoby účastníka řízení a jeho sklonům k opakovanému porušování právních předpisů tak správní orgán v této souvislosti přistoupil ke zvýšení ukládané pokuty.
- [242] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [243] Co se týče osoby pachatele přestupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [244] Správní orgán se také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem. Účastník řízení v rámci správního řízení své majetkové poměry nedoložil. Správní orgán tedy vycházel z veřejně dostupných informací v rámci obchodního rejstříku. Z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2021 správní orgán zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej zboží ve výši 132 764 000 Kč (v předchozím účetním období 58 459 000 Kč) a čistého obrátu za účetní období ve výši 137 761 000 Kč.
- [245] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobila plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je pro daného rušitele dostatečně významnou. Pokuta musí mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možní sankce a nedocházelo k opětnému porušení právních povinností z jeho strany.

- [246] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (v případě podnikající fyzické osoby) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [247] Správní orgán dospěl s ohledem na výše uvedené skutečnosti k závěru, že přiměřenou výší pokuty je úhrnná pokuta ve výši 400 000 Kč. Tato výše odpovídá méně než 1 % z maximální výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit. K této výši dospěl správní orgán následovně. Za nejpřísněji trestný přestupek uvedený ve výroku VI. tohoto rozhodnutí, uvedení nepravdivých informací ukládá správní orgán pokutu ve výši 20 000 Kč, jelikož i když je jednání s ohledem na horní sazbu nejpřísněji trestné, nepovažuje jej správní orgán zároveň za nejzávažnější, jak již uvedl výše. Správní orgán dále postupoval také s ohledem na souběh s dalšími přestupky a v souladu s ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky za užití absorpční zásady. Na základě výše uvedených skutečností byla pokuta dále navýšena o 330 000 Kč za pokračující přestupek uvedený ve výroku I. tohoto rozhodnutí (nekalé obchodní praktiky), o 10 000 Kč za přestupek uvedený ve výroku II. tohoto rozhodnutí (agresivní obchodní praktika) a 40 000 Kč za přestupky uvedené ve výroku III. (pozdní vyúčtování dodávek energií), IV. a V. (nedodržení standardů pro vyřízení reklamace).
- [248] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku VII. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a činí méně než 1 % zákonného rozpětí výše pokuty, nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti. Současně správní orgán uvádí, že uložená pokuta není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.
- [249] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku VII. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [250] Souběžně je výrokiem VIII. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Gabriela Košťálová
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: Společnost AZ Energies s.r.o, prostřednictvím